

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
Institutul de Studii Doctorale
Facultatea de Știința și Ingineria Mediului
Școala Doctorală Știința Mediului

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**CONSOLIDAREA PROTECȚIEI CIVILE ÎN ROMÂNIA
ÎN CONTEXTUL ACTUAL DE SECURITATE**

***PROVOCĂRI ȘI OPORTUNITĂȚI SPECIFICE
DEPARTAMENTULUI PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ
CA PARTE A ABORDĂRII UNIUNII EUROPENE
PRIVIND PROTECȚIA CIVILĂ***

Coordonator științific,
prof. univ. dr. ing. Alexandru OZUNU

Doctorand
ing. Marius-Daniel DOGEANU

CLUJ-NAPOCA, 2025

CONȚINUT REZUMAT

INTRODUCERE - CADRUL TEZEI.....	1
CAPITOLUL 1 REPERE ISTORICE - PROTECȚIA CIVILĂ DIN ROMÂNIA.....	6
1.1 Temei: Ce - Cine - Când - Unde - De ce - Cum	6
1.2 Fazele protecției civile.....	7
1.3 Direcțiile de perspectivă	8
CAPITOLUL 2 SISTEMUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT AL SITUAȚIILOR DE URGENTĂ: EVOLUȚII ȘI PERFORMANȚE SPECIFICE.....	9
2.1 Începuturile.....	9
2.2 Evoluția SNMSU.....	9
2.3 Inspectoratul General pentru Situații de Urgență - pilon de bază al SNMSU	11
2.4 Studiu de caz - gestionarea pandemiei Covid'19	12
2.4.1 Contextul.....	12
2.4.2 Organizarea.....	12
2.4.3 Măsurile	12
2.4.4 Implementarea	13
CAPITOLUL 3 VIZIUNE STRATEGICĂ: DEPARTAMENTUL PENTRU SITUAȚII DE URGENTĂ.....	15
3.1 Debutul	15
3.2 2014÷2025: DSU - principalele realizări.....	15
3.3 Direcții viitoare.....	17
3.3.1 Contextul.....	17
3.3.2 Conceptul	18
3.3.2.1 Arhitectura.....	18
3.3.2.2 Provocări și vulnerabilități	19
3.4 Concluzii.....	19
CAPITOLUL 4 COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ȘI INSTRUMENTELE DE RĂSPUNS LA DEZASTRE: MECANISMUL DE PROTECȚIE CIVILĂ AL UNIUNII EUROPENE - ROL ȘI CARACTERISTICI.....	20
4.1 Rolul și stadiul actual al UCPM	20
4.2 Pilonii principali ai UCPM	22
4.2.1 Prevenirea riscurilor și reducerea vulnerabilității	22
4.2.2 Pregătirea în cadrul UCPM.....	22
4.2.3 Cadrul de răspuns: UCPM - principalele puncte forte.....	23
4.3 Provocări și perspective pentru consolidarea UCPM	24
4.3.1 Evoluția și viitoarea arhitectură a UCPM	25
4.3.2 Viitorul protecției civile europene: provocări și direcții de acțiune	25

CAPITOLUL 5	STUDIU COMPARATIV AL SISTEMELOR NAȚIONALE DE PROTECȚIE CIVILĂ DIN UE - ANALIZĂ SWOT.....	26
5.1	Prezentare generală a sistemelor de protecție civilă.....	26
5.1.1	Sisteme centralizate	26
5.1.2	Sisteme descentralizate	27
5.2	Analiză SWOT - autorități de protecție civilă	28
5.3	Concluzii.....	31
CAPITOLUL 6	PROTECȚIA CIVILĂ ROMÂNĂ: „PRODUS NAȚIONAL DE EXPORT” - O RADIOGRAFIE A MISIUNILOR DE ASISTENȚĂ INTERNAȚIONALĂ.....	32
6.1	Considerent.....	32
6.2	România - un partener de referință în asistența internațională	32
6.2.1	Acțiuni pentru dezvoltarea capacităților de răspuns	33
6.2.2	Misiunile de asistență internațională ale României	34
6.3	Studii de caz – incendiile de pădure; pandemia Covid'19; criza umanitară din Orientul Mijlociu.....	34
6.3.1	Incendiile de pădure.....	34
6.3.2	Pandemia Covid'19	35
6.3.3	Criza umanitară din Orientul Mijlociu.....	36
6.4	Concluzii.....	36
CAPITOLUL 7	COOPERAREA CU SOCIETATEA CIVILĂ: STUDIU DE CAZ PRIVIND GESTIONAREA FLUXURILOR DE REFUGIAȚI UCRAINENI.....	37
7.1	Context.....	37
7.2	Cadrul general de răspuns.....	37
7.2.1	Fluxul de refugiați din Ucraina.....	37
7.2.2	Principalele provocări în gestionarea crizei.....	37
7.2.3	Rolul partenerilor: autorități publice, ONG-uri, voluntari, organizații internaționale....	38
7.3	Intervenția în caz de urgență.....	38
7.4	Metodologie.....	39
7.5	Principalele rezultate	39
7.6	Concluzie	40
CAPITOLUL 8	CONCLUZII ȘI EVOLUȚII VIITOARE.....	41
8.1	Analiza SWOT a mediului național de protecție civilă.....	41
8.2	Provocări și perspective – direcții de acțiune pentru DSU și Protecția Civilă din România..	44
8.3	Concluzii.....	45
DISEMINAREA REZULTATELOR & CERCETĂRI VIITOARE.....		47
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ		51

CONȚINUTUL TEZEI

INTRODUCERE GENERALĂ ȘI CADRUL TEZEI	1
CAPITOLUL 1 REPERE ISTORICE - PROTECȚIA CIVILĂ DIN ROMÂNIA	9
1.1 Temei: Ce - Cine - Când - Unde - De ce - Cum	9
1.2 Fazele protecției civile	11
1.3 Perioada modernă	13
1.4. Quo Vadis, protecția civilă?	18
1.5 Etapele viitoare și concluzii	20
CAPITOLUL 2 SISTEMUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT AL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ: EVOLUȚII ȘI PERFORMANȚE SPECIFICE	21
2.1 Începuturile	21
2.2 Evoluția SNMSU	22
2.2.1 Revizuire sistemică	22
2.2.2 Operaționalizarea SNMSU	24
2.3 Inspectoratul General pentru Situații de Urgență - pilon de bază al SNMSU	29
2.4 Studiu de caz - gestionarea scenariului pandemic Covid'19	32
2.4.1 Contextul	32
2.4.2 Structura	33
2.4.3 Măsurile	33
2.4.4 Punerea în aplicare	35
2.5 Concluzii	37
CAPITOLUL 3 VIZIUNE STRATEGICĂ: DEPARTAMENTUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ	38
3.1 Debutul	38
3.2 Etapa de dezvoltare	40
3.3 2014÷2025: Principalele rezultate ale DSU	40
3.4 Direcții viitoare	47
3.4.1 Contextul	47
3.4.2 Strategia DSU – etapa de consolidare	49
3.4.3 Conceptul	50
3.4.3.1 Arhitectura	50
3.4.3.2 Relații instituționale: subordonare directă	51
3.4.3.3 Impactul operațional	52
3.4.3.4 Impactul legislativ	52
3.4.3.5 Impactul financiar	53

3.4.3.6	Impactul logistic	53
3.4.3.7	Impactul resurselor umane	53
3.4.3.8	Provocări și vulnerabilități	53
3.4.3.9	Avantaje strategice	54
3.5	Concluzii	55
CAPITOLUL 4 COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ȘI INSTRUMENTELE DE RĂSPUNS LA DEZASTRE: MECANISMUL DE PROTECȚIE CIVILĂ AL UNIUNII EUROPENE - ROL ȘI CARACTERISTICI		58
4.1	Rolul și situația actuală a UCPM	58
4.1.1	Apariția UCPM	58
4.1.2	De la inițiativă la consolidare: evoluția UCPM	60
4.1.3	UCPM - arhitectura cooperării internaționale	63
4.2	Pilonii principali ai UCPM	65
4.2.1	Prevenirea riscurilor și reducerea vulnerabilității	65
4.2.2	Pregătirea în domeniul protecției civile	69
4.2.3	Cadrul de răspuns: UCPM - principalele puncte forte	78
4.3	Provocări și perspective pentru consolidarea UCPM	86
4.3.1	De la evenimente cu impact ridicat și probabilitate scăzută (HILP) la rescEU	88
4.3.2	Evoluția UCPM și viitoarea arhitectură a mecanismului	90
4.3.3	Viitorul protecției civile europene: provocări și căi de urmat	94
4.3.4	Mecanismul european de protecție civilă - cu adevărat o valoare adăugată?	99
4.4	Concluzii	100
CAPITOLUL 5 STUDIU COMPARATIV AL SISTEMELOR DE PROTECȚIE CIVILĂ ÎN UE		103
5.1	Prezentare generală a sistemelor de protecție civilă	103
5.1.1	Sisteme centralizate	103
5.1.2	Sisteme descentralizate	105
5.2	Analiza SWOT	107
5.2.1	Metoda	108
5.2.2	Analiza SWOT - studiu comparativ autorități de protecție civilă	108
5.3	Concluzii	112
CAPITOLUL 6 PROTECȚIA CIVILĂ ROMÂNĂ: „PRODUS NAȚIONAL DE EXPORT” - O RADIOGRAFIE A MISIUNILOR DE ASISTENȚĂ INTERNAȚIONALĂ		114
6.1	Considerent	114
6.2	România - un partener de referință în asistența internațională de protecție civilă	116
6.2.1	Acțiuni pentru dezvoltarea capacităților de răspuns prin măsuri naționale și sprijin european	119

6.2.2	Echipe naționale de intervenție în domeniul protecției civile disponibile pentru misiuni de asistență internațională	122
6.2.3	Misiunile de asistență internațională ale României	128
6.3	Studii de caz - incendii forestiere; pandemia Covid'19; criza umanitară din Orientul Mijlociu	131
6.3.1	Incendii de pădure	131
6.3.2	Pandemia Covid'19	133
6.3.3	Criza umanitară din Orientul Mijlociu	138
6.4	Concluzii	139
CAPITOLUL 7 COOPERAREA CU SOCIETATEA CIVILĂ: STUDIU DE CAZ PRIVIND GESTIONAREA FLUXURILOR DE REFUGIAȚI UCRAINENI		141
7.1	Context	141
7.1.1	Contextul general al crizei refugiaților din Ucraina	141
7.1.2	Importanța cooperării dintre autorități și societatea civilă	141
7.1.3	Metodologie	142
7.2	Context și cadru general de răspuns	143
7.2.1	Fluxul de refugiați din Ucraina	143
7.2.2	Principalele provocări în gestionarea crizei	143
7.2.3	Rolul partenerilor: autorități publice, ONG-uri, voluntari, organizații internaționale	145
7.3	Intervenția în caz de urgență	145
7.3.1	Situația inițială după izbucnirea conflictului	150
7.3.2	Coordonarea și reorganizarea fluxurilor de refugiați	151
7.3.3	Soluții pentru eficientizarea comunicării	153
7.3.4	Operaționalizarea HUB-ului logistic	153
7.4	Protecția și incluziunea refugiaților	155
7.4.1	Grupuri de lucru	156
7.4.1.1	Grupul de lucru pentru sănătate	157
7.4.1.2	Grupul de lucru pentru educație	157
7.4.1.3	Grupul de lucru privind ocuparea forței de muncă și integrarea profesională	157
7.4.1.4	Grupul de lucru pentru locuințe și cazare	158
7.4.1.5	Grupul de lucru pentru protecția persoanelor vulnerabile	158
7.4.1.6	Grupul de lucru pentru protecția copilului	158
7.5	Metodologie	160
7.6	Principalele rezultate și recomandări privind cooperarea dintre guvern și societatea civilă	160
7.6.1	Concluziile chestionarului	160
7.6.2	Rezultate și recomandări	163
7.7	Concluzie	165

CAPITOLUL 8	CONCLUZII ȘI EVOLUȚII VIITOARE	166
8.1	Analiza SWOT a mediului național de protecție civilă	166
8.2	Provocări și perspective – Direcții de acțiune pentru DSU și Protecția Civilă din România	169
8.3	Concluzii	172
	DISEMINAREA REZULTATELOR ȘI CERCETĂRI VIITOARE	177
	REFERINȚE	182
	ANEXA NR. 1	197

GLOSAR DE TERMENI ȘI ABREVIERI

AAR	Evaluarea după activitate
ALA	Apărarea Aeriană Locală
AMP	Post Medical de Intervenție Avansat
App	Aplicația DSU
ARSVOM	Agenția Română pentru Salvarea Vieții Omenesci pe Mare
BBK	Oficiul federal de protecție civilă și asistență în caz de dezastre
C.M/O/C/A.I.D	Comisiile municipale, orășenești și comunale de apărare împotriva dezastrelor
CAEN	Clasificarea și codificarea activităților din economia națională
CAT-DDO	Opțiunea de retragere eșalonată în caz de catastrofă
CBRN	Chimic Biologic Radiologic Nuclear
CBRNDET	Detecție CBRN
CECIS	Sistemul Comun de Comunicare și Informare la Urgențe
CGAID	Comisia guvernamentală de apărare împotriva dezastrelor
CIC	Celula interministerială de criză
CIMU	Congres interdisciplinar de medicină de urgență
CJAID	Comisiile județene de apărare împotriva dezastrelor
CJCCI	Centrul județean de coordonare și comandă a intervenției
CJSU	Comitetul județean pentru Situații de Urgență
CLSU	Comitetul local pentru situații de urgență
CMX	Exercițiu de management al crizelor
CNCAV	Comitetul național pentru coordonarea activităților privind vaccinarea
CNCCI	Centrul național de coordonare și comandă a intervenției
CNPPMSU	Centrul Național de Perfecționare a Pregătirii pentru Managementul Situațiilor de Urgență
CNSU	Comitetul Național pentru Situații de Urgență
CO IAI	Centrul operațional pentru alertă și răspuns în caz de urgență
COGIC	Centrul operațional interministerial de gestionare a crizelor (Franța)
COVID-19	Coronavirus 2019
COZ	Centre operaționale zonale

CPU	Compartimente de Primire a Urgențelor
DG-ECHO	Direcția Generală pentru Protecția Civilă Europeană și Operațiuni de Ajutor Umanitar
DGPC	Direcția Generală pentru Protecție Civilă
DGSCGC	Direcția Generală Protecție Civilă și Gestionarea Crizelor
DPC	Departamentul de Protecție Civilă
DRR	Reducerea riscului de dezastre
DSU	Departamentul pentru Situații de Urgență
EADRCC	Centrul Euro-Atlantic de Coordonare a Răspunsului la Dezastre
ECPP	Rezerva europeană de protecție civilă
ED	Departamentul primiri urgențe
EFFIS	Sistemul european de informare privind incendiile forestiere
EMIZ	Statul major interministerial de zonă
EMT	Echipe Medicale de Urgență
EO	Ordonanță de urgență
EoE	Schimb de experți
ERCC	Centrul de coordonare a răspunsului la urgențe
UE	Uniunea Europeană
EUCPM	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene
EUCPT	Echipa de protecție civilă a Uniunii Europene
FEMA	Agencia federală pentru managementul situațiilor de urgență
FRB	Salvare în caz de inundații cu ajutorul bărcilor
GD	Hotărâre de guvern
PIB	Produsul intern brut
GFFF-V	Incendii de pădure la sol - Combaterea cu module de vehicule
HCP	Pompe de mare capacitate
HILP	Impact ridicat probabilitate redusă
ICDO	Organizația Internațională de Protecție Civilă
CICR	Comitetul Internațional al Crucii Roșii
IDRiM	Societatea de management integrat al riscurilor de dezastre
IGAv	Inspectoratul General pentru Aviație
IGI	Inspectoratul General pentru Imigrări
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență

INSARAG	Grupul consultativ internațional pentru căutare și salvare urbană
OIM	Organizația Internațională pentru Migrație
ISIC	Standard internațional Clasificare internațională
ISU	Inspectoratul pentru Situații de Urgență
IT	Tehnologia informației
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MEDEVAC	Evacuare medicală
MFF	Cadrul financiar multianual
MIC	Centrul de monitorizare și informare
MODEX	Exerciții pentru module de protecție civilă
SM	Statele membre
MSB	Agenția suedeză pentru situații de urgență
NACE	Nomenclatorul statistic al activităților economice în Uniunea Europeană
NATO	Organizația Tratatului Atlanticului de Nord
NDRMP	Planul Național de Management al Riscurilor de Dezastre
ONG	Organizație non-guvernamentală
OCHA	Oficiul pentru Coordonarea Afacerilor Umanitare
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ONAC	Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate
OUG	Ordonanță de urgență a Guvernului
PACE	Exercițiu condus în manieră paralelă și coordonare între agenții
PJ IAI	Posturi județene de alertă și răspuns în caz de urgență
PNMRD	Planul național de management al riscurilor de dezastre
POA	Punct Operativ Avansat
PDD	Programul de dezvoltare durabilă
PTF	Punct de Trecere a Frontierei
PZDS	Prefect regional pentru apărare și securitate
QR	Răspuns rapid
RescEU	Rezerva strategică de capacități și stocuri europene de răspuns la dezastre
RMP	Planul de management al riscurilor
RO-ALERT	Sistem de avertizare publică în caz de urgență
RO-MUSAR	Căutare și salvare urbană medie în România
SARS-CoV2	Sindromul respirator acut sever coronavirus 2

SMURD	Serviciul mobil de urgență pentru reanimare și descarcerare
SNASC	Strategia națională privind adaptarea la schimbările climatice
SNMSU	Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență
SNRRD	Strategia națională de reducere a riscului de dezastre
SPSU	Servicii private de urgență
SRSA	Agenția suedeză pentru servicii de salvare
SThP	Secretariatul tehnic permanent
SVSU	Servicii Voluntare pentru Situații de Urgență
SWOT	Puncte Forte Slăbiciuni Oportunități Amenințări
SZKG	Legea federală privind protecția civilă și ajutorul în caz de dezastre
TFEU	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
THW	Agenția federală pentru ajutor tehnic
ToT	Formarea formatorilor
UAT	Unități administrativ-teritoriale
EAU	Emirate Arabe Unite
UBB	Universitatea Babeș-Bolyai
UCPM	Mecanismul de protecție civilă al Uniunii
ONU	Organizația Națiunilor Unite
UNHCR	Înaltul Comisariat al ONU pentru Refugiați
UNICEF	Fondul Națiunilor Unite pentru Copii
UPU	Unități de primiri urgente
VOIP	Voce pe IP
OMS	Organizația Mondială a Sănătății

INTRODUCERE - CADRUL TEZEI

i) Context, problemă și lacune în cercetare

Frecvența și complexitatea în creștere a dezastrelor în Europa, în special în România, subliniază necesitatea stringentă a unei abordări holistice a gestionării situațiilor de urgență. Deși s-au acumulat multe cunoștințe științifice despre dezastre și consecințele acestora, sistemul de protecție civilă din România nu a fost studiat în detaliu.

Prin urmare, această **teză examinează dezvoltarea și provocările la adresa sistemului de protecție civilă din România**, cu un accent special pe perioada 2014 –prezent. Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU) joacă un rol esențial în acest sistem, funcționând ca o coloană vertebrală a Sistemului Național de Răspuns la Urgențe.

Această teză evidențiază **lacune semnificative în cercetarea academică în domeniu**, sugerând că multe elemente ale protecției civile rămân **insuficient cercetate**. În încercarea de a aborda lacunele existente, a fost analizat cadrul instituțional, cel legislativ și cel operațional, prin care este reglementată gestionarea situațiilor de urgență în România. Această analiză evaluează eficacitatea Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență împreună cu contribuția României la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (UCPM). Rolul societății civile în situații de criză este un subiect cheie al acestei teze, în special în ceea ce privește gestionarea aflului de refugiați ucraineni, în care implicarea și cooperarea comunității au fost esențiale pentru eficiența eforturilor de răspuns.

Teza propune **opțiuni strategice pentru creșterea rezilienței și îmbunătățirea guvernantei în managementul riscurilor de dezastre**. Ea recunoaște necesitatea unei abordări colaborative care să implice atât autoritățile publice, cât și societatea civilă pentru a stabili un cadru solid de protecție civilă și își propune să contribuie la dezvoltarea bazei academice privind protecția civilă, precum și să ofere recomandări concrete pentru îmbunătățirea soluțiilor practice în managementul dezastrelor, aplicabile atât în România, cât și în contextul european și internațional mai larg. În același timp, teza evidențiază necesitatea anticipării riscurilor, a investițiilor în pregătire și a promovării rezilienței în cadrul comunităților, având în vedere anticiparea creșterii frecvenței dezastrelor în viitor.

Din **punct de vedere metodologic**, teza este dezvoltată utilizând analize de tip SWOT pentru a face o evaluare comparativă a sistemelor de protecție civilă din mai multe state membre ale UE și pentru a încadra într-un plan general concluziile și recomandările identificate în fiecare capitol, precum și chestionare pentru a stabili posibile direcții viitoare de acțiune și, nu în ultimul rând, o explorare a evoluției legislației și a impactului acesteia în domeniu,

evidențiind punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările care modelează politica de management al situațiilor de urgență în România. Autorul subliniază necesitatea unei cercetări științifice aprofundate și de actualitate a protecției civile, deoarece cercetările în domeniu sunt rare și în mare parte depășite din punctul de vedere al acurateței datelor.

În ceea ce privește **aportul autorului la cercetarea** în domeniu, această teză aduce în prim-plan următoarele contribuții personale specifice:

- o analiză a evoluției istorice și a căilor de dezvoltare a protecției civile în România;
- două analize SWOT axate pe abordarea națională privind protecția civilă, precum și a locului acesteia în contextul european;
- patru studii de caz: privind gestionarea pandemiei Covid'19, criza refugiaților din Ucraina, crizele umanitare din Orientul Mijlociu, dar și impactul schimbărilor climatice prin prisma contribuției la managementul incendiilor forestiere la nivel european;
- o nouă arhitectură a organizării instituționale a protecției civile naționale.

Teza evidențiază aceste **deficiențe și subliniază importanța unei cercetări științifice aprofundate în domeniul protecției civile**. Axată pe o abordare practică în detrimentul analizei pur teoretice, teza, care se bazează pe experiența autorului în domeniul protecției civile, cuprinde șapte capitole însoțite de concluzii care examinează evoluțiile istorice, cadrul legislativ și schimbările organizaționale în managementul situațiilor de urgență, în principal în ultimul deceniu. Cu speranța că aceste idei vor inspira mai multe studii legate de eficiența lor, autorul oferă mai multe opțiuni pentru îmbunătățirea capacității de management al riscurilor în societatea românească.

ii) Obiectivele tezei

Scopul principal al acestei teze este să îmbunătățească cunoștințele generale, oferind sectorului de cercetare și comunității academice o imagine de ansamblu cuprinzătoare a provocărilor și oportunităților Protecției Civile din România prin conturarea obiectivelor care abordează evoluția sa, performanța actuală și perspectivele viitoare, punctând în același timp insuficiența cercetării academice în acest domeniu.

Obiectivul principal al tezei este de a analiza sistemul românesc de protecție civilă, de a identifica domeniile în care acesta trebuie consolidat și de a oferi modalități de dezvoltare, urmărind totodată evoluția sa de la origini până în prezent, evidențiind momentele cheie și transformările semnificative care au condus la organizarea sa actuală. În centrul acestei analize se află Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU), a cărui viziune strategică și contribuție la consolidarea capacităților de intervenție și cooperare sunt evaluate pentru perioada 2014-2025. În același timp, structura și performanța Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență (SNMSU) vor fi analizate în detaliu, cu un accent special pe capacitatea

sa de a răspunde crizelor majore, cum ar fi pandemia Covid-19. Un alt pilon al cercetării este cooperarea internațională, examinându-se rolul activ al României în cadrul Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene (UCPM) și participarea la misiuni internaționale de asistență umanitară și răspuns la dezastre (inclusiv incendii forestiere, pandemia și criza umanitară din Orientul Mijlociu). Pe lângă abordarea instituțională și operațională, lucrarea introduce un studiu de caz privind gestionarea afluxului de refugiați în Ucraina, prin care se analizează colaborarea dintre autoritățile publice și societatea civilă, subliniind rolul ONG-urilor, al voluntarilor și al structurilor locale în coordonarea intervențiilor și a sprijinului acordat persoanelor strămutate.

Această teză stabilește, de asemenea, o serie de obiective specifice, după cum urmează:

- ✓ analiza evoluției istorice a Protecției Civile din România și identificarea transformărilor majore;
- ✓ evaluarea performanței Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, inclusiv în contextul crizelor recente;
- ✓ analiza rolului strategic și instituțional al DSU în ultimii 11 ani (2014-2025) și propunerea unei noi arhitecturi organizaționale;
- ✓ examinarea contribuției României la UCPM și la cooperarea internațională în domeniul protecției civile;
- ✓ realizarea unei analize comparative între România și alte state membre ale UE privind organizarea și eficiența sistemelor de protecție civilă;
- ✓ analiza participării României la misiuni internaționale de protecție civilă;
- ✓ evaluarea cooperării cu societatea civilă în situații de criză, în special în contextul crizei refugiaților ucraineni;
- ✓ identificarea provocărilor și oportunităților pentru dezvoltarea viitoare a sistemului de protecție civilă din România prin formularea de recomandări strategice.

Recunoscând că acțiunile axate pe investiții în activități de anticipare, prevenire și pregătire sunt esențiale pentru reducerea riscului de dezastre înainte de producerea acestora și sunt, de obicei, mai puțin costisitoare decât răspunsul la dezastre (Heo & Heo, 2022), teza introduce recomandări pentru consolidarea rolului protecției civile în cadrul arhitecturii de management al crizelor.

Cuvinte cheie: Protecție civilă, Departamentul pentru Situații de Urgență, Asistență internațională, Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene, Reziliența societății

civile, Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență

iii) Rezultatele cercetării care decurg din teză

➤ Publicații:

1. Capitolul 3, Capitolul 4 și Capitolul 5: Marius Dogeanu și Alexandru Ozunu, 2024 - *Fostering Resilience in Romania through European Collaboration: Challenges and Perspectives Specific to the Romanian Department for Emergency Situations as part of the EU Civil Protection Approach*, Environmental Engineering and Management Journal, September 2024 Vol. 23, No. 9, 2005x, <http://doi.org/10.30638/eemj.2024.161>;
2. Capitolul 4, Capitolul 6, Capitolul 7: Marius Dogeanu, Alexandru Ozunu și Cosmin Bunoiu – *Romanian Civil Protection: „National Export Product” – A radiography of civil protection international assistance missions* (AES Bioflux, 2025, Volumul 17, Numărul 1);
3. Capitolul 2, Capitolul 4: Alexandru Ozunu și Marius Dogeanu - *European disaster risk scenarios of large cities, challenges, and prospects for Romania as part of Southeast Europe approach to Disaster Risk Reduction in large cities*; Megacities and Disaster Management: Challenges and Prospects 21st Century, Bijayanand Misra, Lambert Academic Publishing, e-book: 9786207805907;
4. Capitolul 7: Marius Dogeanu, Alexandru Ozunu, Daniel Gheorghita, Iordan Gavrilă și Mihai Lupu - *Cooperarea cu societatea civilă din perspectiva Protecției Civile Române: Studiu de caz privind gestionarea fluxurilor de refugiați ucraineni*; articol în curs de publicare.

➤ Prezentări la conferințe internaționale:

1. Marius Dogeanu – *Cum putem corela mai bine pregătirea cu acțiunea anticipativă și eforturile de răspuns?* panelul: Optimizarea pregătirii pentru situații de urgență pentru o acțiune anticipativă și un răspuns eficace în cadrul „Humanitarian networks and partnership weeks”, Geneva, martie 2025;
2. Marius Dogeanu - *Sisteme de reziliență organizațională și comunitară pentru sănătate* - Strategia și managementul situațiilor de urgență în contextul provocărilor sociale, tehnologice, migrației populației; a X-a ediție a Congresului Interdisciplinar de Medicină de Urgență, 4 iulie 2024, Cluj;
3. Marius Dogeanu, Alexandru Ozunu - *Contributions on the use of Virtual Training in improving the Response to Civil Protection contexts*; SICHEM 2024, (SA OP04);
4. Marius Dogeanu - *Misinformation/Disinformation Management in Emergency Response*/ Interfața dintre expertiza științifică și managementului dezastrelor: Provocări și

perspective pentru politici și practici mai bune; IDRIM Café Talk - Societatea de management integrat al riscului de dezastre (IDRiM), noiembrie 2023;

5. Marius Dogeanu & all – „*How to face the unthinkable?*”; 7th European Civil Protection Forum: „Către o gestionare mai rapidă, mai ecologică și mai inteligentă a situațiilor de urgență”, iunie 2022;

6. Marius Dogeanu - *Consolidarea capacității colective globale de protecție civilă / Abordarea regională a răspunsului la dezastrelor - Mecanismul Uniunii Europene de protecție civilă*; IDRIM Café Talk - Societatea de management integrat a riscurilor de dezastre (IDRiM), august 2021.

CAPITOLUL 1 REPERE ISTORICE - PROTECȚIA CIVILĂ DIN ROMÂNIA

1.1 Temei: Ce - Cine - Când - Unde - De ce - Cum

În opinia autorului, dezvoltarea Protecției Civile necesită o analiză atentă a momentelor istorice de-a lungul celor peste 90 de ani de prezență a acesteia în România. Protecția Civilă își începe viața ca „apărare pasivă”, instituită prin Înaltul Decret Regal 468 din 28 februarie 1933. Această analiză va aborda începuturile protecției civile, justificarea modificărilor, frecvența acestora, momentul și modul de punere în aplicare, precum și provocările întâmpinate. Aceste aspecte au fost explorate printr-o serie de întrebări critice: ce, cine, când, unde, de ce și cum:

- **CE** repere istorice
- **CINE** protecția civilă
- **CÂND** 92 de ani de existență
- **UNDE** România
- **DE CE** să analizeze direcțiile de urmat și eficiența acțiunilor
- **CUM** analizarea evoluției istorice, a factorilor determinanți ai schimbării și înțelegerea modului în care protecția civilă s-a adaptat la provocări

Astfel, analizând din perspectiva anilor '90 către începutul protecției civile în România (Figura 1.1), putem identifica cu ușurință **reperele** istorice majore, **patru** la număr, definite în funcție de **schimbarea denumirii** și **modificarea legislației** în România, și anume:

- 1) **1994**, sintagma „protecție civilă” a fost introdusă oficial în legislație: Legea apărării naționale nr. 45 din 01 iulie 1994; a intrat în vigoare prin adoptarea Legii protecției civile nr. 106 în septembrie 1996;
- 2) **1978**, „apărarea civilă” este definită prin Legea apărării (Legea nr. 2 din 24 martie 1978);
- 3) **1952**, „apărarea aeriană locală” (Decretul nr. 24 din 17 ianuarie 1952);
- 4) **1933**, pentru a limita consecințele bombardamentelor aeriene asupra populației sau resurselor teritoriului, a fost instituită „apărarea pasivă” (Înaltul Decret Regal 468 din 28 februarie 1933).

Schimbările legate de denumirea „protecție civilă” au fost determinate de necesitatea de a dezvolta în permanență scopul inițial și de a se adapta constant circumstanțelor geopolitice în schimbare: de la simpla limitare a efectelor bombardamentelor aeriene asupra populației sau

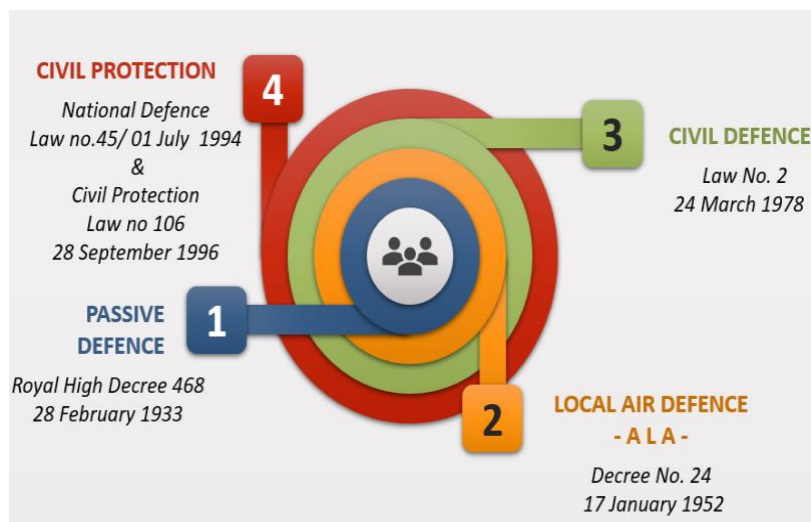

Figura 1.1 Repere istorice - Protecția Civilă Română

resurselor teritoriale (1933) la asigurarea protecției populației, bunurilor, valorilor culturale și factorilor de mediu în caz de război sau catastrofă (1996). Protecția civilă a debutat și a rămas **angajată într-o postură necombatantă**, diferitele sale denumiri menținând întotdeauna această fațetă esențială, păstrându-și în același timp scopul inițial, acela de „a proteja”.

1.2 Fazele protecției civile

Prima etapă (1933-1952) a pus **bazele legislative și practice ale apărării pasive**. Sub conducerea Ministerului de Interne, până la izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial, apărarea pasivă s-a concentrat pe pregătirea populației și pe stabilirea unor orientări și reglementări inițiale. În această perioadă timpurie, populația, sub presiunea apropierei celui de-al doilea război mondial, și-a însușit pe deplin apărarea pasivă.

A doua etapă (1952-1978) debutează cu **înființarea Comandamentului Local de Apărare Aeriană** în cadrul Ministerului de Interne, precum și cu crearea de unități specializate la nivel local și al unităților de producție. Preocupările cauzate de „Războiul Rece” au făcut lucrurile mai puțin clare din acest moment. Ministerul Apărării Naționale a preluat comanda Apărării Aeriene Locale (Apărarea Locală Antiaeriană, **ALA**) în 1958. Indiferent de nivelul de pregătire al populației, obiectivul său principal a fost îmbunătățirea rezervei de adăposturi și a planificării locale.

Cutremurul din 1977 a pus o presiune imensă pe ALA, ale cărei structuri au participat la operațiunile de salvare alături de toate structurile militare și de tot personalul care lucra cu „*înaltă responsabilitate politică și patriotică*” (Ordinul nr. 1036 din 5 martie 1977/Ministerul de Interne - privind măsurile adoptate de autorități pentru atenuarea consecințelor

cutremurului). Aceasta a fost o adevărată lecție practică pentru tinerii angajați ai protecției civile care au fost implicați în acțiunile de salvare și care, ulterior, în activitatea lor, au **tradus „lecțiile identificate” în „bune practici” pentru protecția civilă.**

În cei peste 90 de ani de existență a protecției civile, în plină revoluție socialistă a României, **a treia etapă (1978-1996)** reprezintă perioada cu cel mai puternic accent de afiliere la sloganul comunist specific acelor vremuri: **„al întregii națiuni”**. Un concept care astăzi este mai prezent decât oricând în toate inițiativele UE, NATO și ONU, și care include **„toate pericolele și abordarea întregii societăți”**.

1.3 Direcțiile de perspectivă

În principiu, de-a lungul timpului, sarcinile au rămas practic neschimbate; ceea ce a adus în prim-plan această evoluție a fost focalizarea, într-o măsură mai mare sau mai mică, asupra anumitor nuanțe. În susținerea acestei idei, merită subliniat faptul că, în conformitate cu „Convențiile de la Geneva (1949)” și „Protocoalele lor adiționale” (1977), art. 61, apărarea civilă reprezintă *„îndeplinirea unora sau a tuturor sarcinilor umanitare menționate mai jos, menite să protejeze populația civilă împotriva pericolelor și să o ajute să se refacă după efectele imediate ale conflictelor sau dezastrelor și, de asemenea, să asigure condițiile necesare supraviețuirii sale”*.

În plus, pentru a sublinia această idee, dacă examinăm **cele două texte originale, în engleză și în franceză**, găsim la articolul 61 următoarele traduceri: **„civil defence” în versiunea engleză și „protection civile” în versiunea franceză.**

În concluzie, după cum se desprinde din această expunere, protecția civilă este apanajul unui număr de entități, nu doar o singură instituție, iar elementul central este cetățeanul, care este parte a soluției, nu a problemei și, după cum va fi explicat în continuare în Capitolul 2 și în special în Capitolul 3, precum și în secțiunea dedicată direcțiilor viitoare și concluziilor, protecția civilă continua să progreseze. Astfel, ideile prezentate în Capitolul 3 reprezintă, din perspectiva autorului, o evoluție naturală, deși unii observatori ar putea considera aceste propuneri drept o revoluție.

CAPITOLUL 2 SISTEMUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT AL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ: EVOLUȚII ȘI PERFORMANȚE SPECIFICE

2.1 Începuturile

Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență (SNMSU) a fost înființat prin Ordonanța de Urgență (OUG) nr. 21 din 15 aprilie 2004 „pentru prevenirea și managementul situațiilor de urgență, asigurarea și coordonarea resurselor umane, materiale, financiare și de altă natură necesare restabilirii unei stări de normalitate” (OUG 21/2004 -Art. 1(1)) și este compus dintr-o „rețea de entități, și structuri competente în managementul situațiilor de urgență, organizată pe niveluri sau domenii de competență, care este dotată cu infrastructura și resursele necesare îndeplinirii atribuțiilor prevăzute în prezenta ordonanță de urgență” (OUG 21/2004 - Art. 1(2)).

2.2 Evoluția SNMSU

În anul 2004, **Comisia Guvernamentală de Apărare Împotriva Dezastrelor (CGAID - Figura 2.1)**, condusă de prim-ministru alături de nouă comisii centrale specializate pentru diferite tipuri de dezastre, în temeiul OUG 47/1994, a fost înlocuită de **Comitetul Național pentru Situații de Urgență (CNSU)**, definit prin OUG 21/2004.

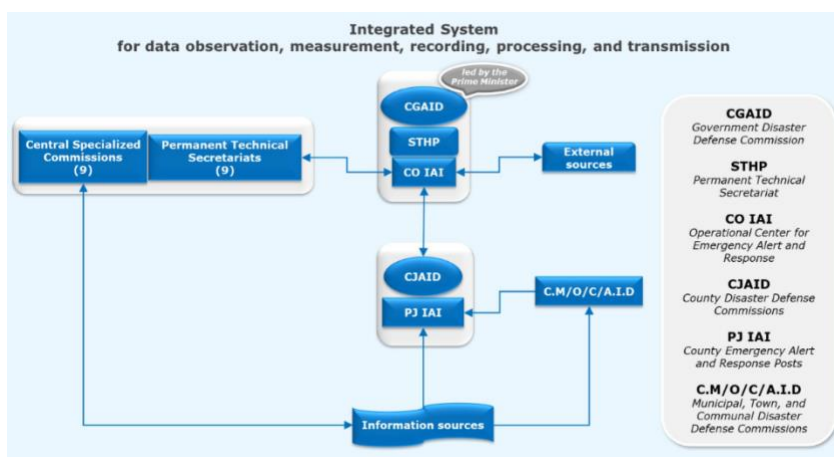

Figura 2.1 Sistem integrat pentru observarea, măsurarea, înregistrarea, prelucrarea și comunicarea datelor

Încă de la început, **organizarea SNMSU** (Figura 2.2) a fost încredințată **autorităților administrației publice**, în cadrul căreia s-a stabilit o **rețea de entități, organisme și structuri** responsabile cu managementul situațiilor de urgență. Această rețea este structurată pe niveluri și domenii de **competență**, incluzând atât elemente de prevenire și răspuns, cât și de recuperare/reabilitare, cu următorii piloni principali:

- mecanism național;
- proces decizional integrat;
- răspuns coordonat;
- activități de prevenire a dezastrelor și de reducere a riscurilor.

Întreaga activitate a SNMSU acoperă o serie de acțiuni și măsuri pentru a asigura **avertizarea**, punerea în aplicare a măsurilor de **prevenire și protecție**, **răspunsul**, **asistența de urgență**, **declararea alertei sau a stării de urgență**, **solicitarea de asistență internațională** sau acordarea de **despăgubiri**, implicând **toate**

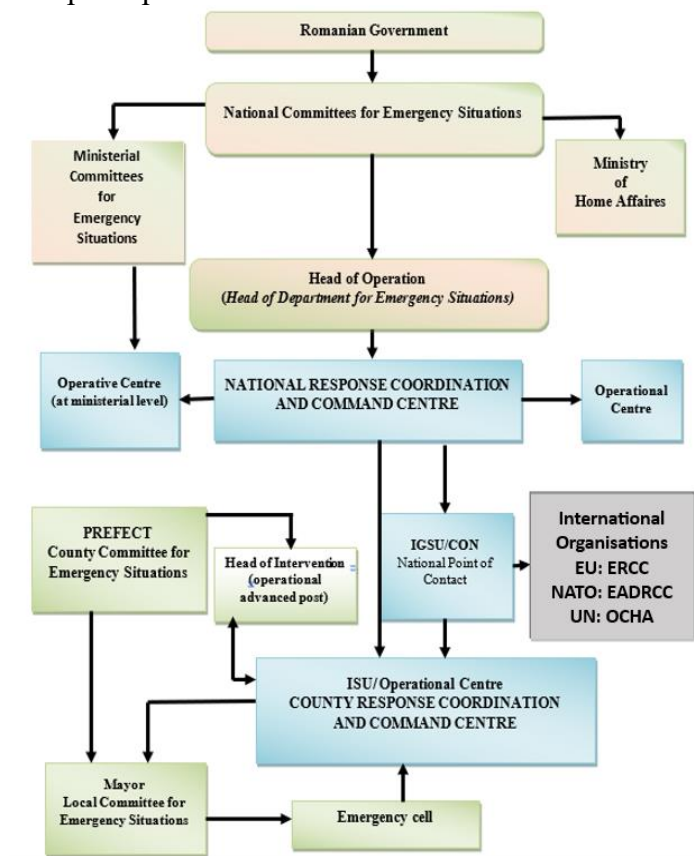

Figura 2.2 SNMSU - componentele arhitecturii

autoritățile responsabile de managementul tipului de risc, de la cele cu rol principal în punerea în aplicare a măsurilor de prevenire, pregătire, răspuns și reabilitare la cele care sprijină doar răspunsul de urgență, cu o alocare treptată a resurselor în funcție de scară și intensitate.

Pentru a asigura o capacitate de reacție rapidă și eficientă a entităților cu rol decizional, se înființează și funcționează **centre operaționale** ca structuri tehnico-operative specializate cu personal din agenția responsabilă.

În ceea ce privește comitetele constituite la nivel **județean** sau **național**, atribuțiile centrelor operative sunt repartizate **centrelor operaționale** aparținând Inspectoratelor pentru situații de urgență județene/București-Ilfov/Inspectoratului General pentru Situații de Urgență. Pentru asigurarea suportului decizional și coordonarea integrată a tuturor resurselor implicate în operațiunile de intervenție, **centrele de coordonare și conducere a intervenției la nivel județean/al municipiului București**, precum și **Centrul Național de Coordonare și**

Comandă a Intervenției, sunt organizate temporar și funcționează pe timpul situațiilor de urgență ca structuri interinstituționale cu personal din cadrul autorităților și instituțiilor implicate în managementul riscului (Figura 2.3).

În această structură complexă, interconectată și integrată a **Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență**, pe lângă Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, a fost identificată

necesitatea unei structuri permanente. Această

structură va asigura o coordonare coerentă și integrată a activităților structurilor specializate care asigură răspunsul, în special atunci când viața și

siguranța persoanelor sunt

puse în pericol. Astfel, începând din 2014, **Departamentul pentru Situații de Urgență** a fost înființat ca structură operațională fără personalitate juridică în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Figura 2.3 SNMSU - componente principale

2.3 Inspectoratul General pentru Situații de Urgență - pilon de bază al SNMSU

În 2004, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU) a fost înființat ca urmare a fuziunii dintre Inspectoratul General al Pompierilor Militari și Comandamentul Protecției Civile. Practic, aceasta a fost prima structură de răspuns specializată care a fost operaționalizată în noua arhitectură integrată a ceea ce este astăzi SNMSU.

Această arhitectură complexă – IGSU – care include resurse umane și echipamente specializate menite să asigure răspunsul la diferite tipuri de riscuri, este rezultatul dezvoltării competențelor profesionale ale personalului care, în prezent, acționează nu numai pentru stingerea incendiilor sau, ocazional, pentru limitarea și înlăturarea efectelor inundațiilor, ci asigură și o gamă largă de misiuni, inclusiv primul ajutor și asistența medicală de urgență, salvarea persoanelor și animalelor din medii ostile, descarcerarea victimelor accidentelor rutiere și de altă natură, intervențiile CBRN (substanțe chimice, materiale radioactive, pericole biologice sau nucleare), furnizarea de apă sau electricitate pentru nevoi esențiale și multe alte astfel de situații în care viața, sănătatea sau bunurile sunt puse în pericol. Dar nu numai creșterea

și diversificarea pregătirii personalului au făcut din IGSU elementul central al domeniului operațional al SNMSU, ci și dotarea cu tehnologie specializată, realizată în principal prin accesarea de fonduri europene nerambursabile.

2.4 Studiu de caz - gestionarea pandemiei Covid'19

2.4.1 Contextul

Gestionarea pandemiei COVID-19 din perspectivă epidemiologică a necesitat o serie de acțiuni și măsuri în care toate componentele SNMSU au fost obligate să acționeze într-o relație permanentă de interdependență, astfel încât, pe de o parte, persoanele afectate să poată beneficia de toate condițiile de bază pentru recuperare și, pe de altă parte, sistemele esențiale, în special sistemul de sănătate, să poată continua să funcționeze pentru a asigura satisfacerea nevoilor esențiale ale tuturor.

2.4.2 Organizarea

În acest context, printr-un demers adoptat la cel mai înalt nivel decizional, din punct de vedere administrativ, legislativ și organizatoric, se adoptă o serie de măsuri fără precedent în istoria recentă a României, stabilindu-se situații excepționale, limitându-se libertăți, transferându-se responsabilități la nivel decizional și creându-se mecanisme complexe în cadrul SNMSU pentru asigurarea unui răspuns adaptat la nevoile cotidiene generate de pandemia COVID-19. La baza mecanismelor dezvoltate în cadrul SNMSU se vor afla:

- ✓ **la nivel strategic - decizional:** CNSU condus de prim-ministru;
- ✓ **la nivel tactic - coordonator:** DSU condus de șeful Departamentului sprijinit de Institutul Național de Sănătate Publică, iar la nivel local, comitetele județene pentru situații de urgență, respectiv Comitetul pentru Situații de Urgență al Municipiului București, cu responsabilitatea stabilită în sarcina prefectilor;
- ✓ **la nivel operațional – implementare:** IGSU, servicii de ambulanță, SMURD, unități sanitare, direcții de sănătate publică, poliție, jandarmerie, poliție de frontieră;

2.4.3 Măsurile

Prin Decretul nr. 195 din 16 martie 2020, **Președintele României** a instituit „**starea de urgență**” pentru o perioadă de 30 de zile, care a fost prelungită pentru încă 30 de zile prin Decretul nr. 240 din 14 aprilie 2020. A fost creat astfel cadrul necesar pentru acțiuni imediate

și, în același timp, s-a asigurat o creștere a autorității instituțiilor care au fost chemate să asigure respectarea măsurilor necesare pentru limitarea răspândirii bolii și pentru asigurarea timpului necesar adaptării sistemului de sănătate și a economiei la noua situație socială.

În perioada de aplicare a celor două decrete, adaptarea măsurilor atât la nivel decizional, cât și operațional a fost asigurată prin emiterea a **12 ordonanțe militare** și **14 decizii ale CNSU**, precum și prin emiterea unor acte de punere în aplicare ulterioare, în special ordine ale Comandantului Acțiunii (șeful DSU), de exemplu:

- gestionarea operațională a cazurilor de către Centrul național de coordonare și comandă a intervenției (CNCCI);
- desemnarea Institutului Național de Sănătate Publică pentru coordonarea și monitorizarea eșantionării, colectarea datelor și raportarea rezultatelor supravegherii;
- suspendarea stagiilor rezidenților și repartizarea acestora la nivelul direcțiilor de sănătate publică pentru a fi repartizați în funcție de necesități;
- introducerea carantinei în anumite zone sau localități.

2.4.4 Implementarea

Instrumentele de analiză a situațiilor, de coordonare a răspunsurilor și de luare a deciziilor în timpul pandemiei pot fi reprezentate prin statistici specifice, după cum urmează:

- i) **la nivel decizional național:** în cei doi ani de impact major al pandemiei (2020 și 2021), CNSU adoptă 181 de decizii de stabilire a cadrului organizațional și de desfășurare a activității de limitare a răspândirii infecțiilor și de asigurare a condițiilor necesare pentru acordarea asistenței medicale specializate;
- ii) **la nivel operațional,** punerea în aplicare a măsurilor decise se realizează prin acțiuni și activități asumate de Departamentul pentru Situații de Urgență, fiind materializate în documentele de decizie emise în anii 2020 și, respectiv, 2021:
 - 1) **3245 ordine ale Comandantului acțiunii** (carantină, derogare de la măsura de carantină);
 - 2) **3678 ordine ale șefului Departamentului pentru Situații de Urgență** (carantină zonală, detașare de personal medical);
 - 3) **939 ordine ale șefului Departamentului pentru Situații de Urgență** (distribuirea de echipamente și transferuri medicale).
- iii) **la nivel local (județean)** – ca urmare a activității Comitetelor Județene/Municipale în cele peste **10.000 de ședințe extraordinare** organizate în perioada 2020-2021 și

a Centrului Județean/Municipal de Coordonare și Comandă a Răspunsului (CJCCI) - care au fost activate la începutul pandemiei și care au funcționat 24 de ore din 24 pe toată durata pandemiei - s-a atins un nivel de lucru eficient în comun al tuturor autorităților, care a condus la implementarea măsurilor adoptate la nivel național, cum ar fi:

- limitarea activităților cu risc ridicat de răspândire a virusului sau chiar interzicerea acestora pentru perioade limitate de timp;
- carantină sau izolare și verificarea respectării acestor măsuri;
- suspendarea transportului către anumite zone de risc;
- asigurarea securității și protecției obiectivelor de infrastructură critică;
- cursuri organizate online de către instituțiile de învățământ;
- închiderea treptată a punctelor de trecere a frontierei;
- restricționarea circulației în afara locuințelor;
- suspendarea temporară a spitalizării pacienților care nu sunt urgențe.

În concluzie, **adaptabilitatea și flexibilitatea** mecanismelor dezvoltate în cadrul SNMSU în context pandemic, atât la nivel național, cât mai ales internațional, au permis, în situații delicate în care **sistemul medical românesc a fost în pragul colapsului**, identificarea unor **soluții de sprijin din partea țărilor europene** (așa cum este descris în Capitolul 6), fie prin **transferul pacienților critici**, ceea ce a condus la scăderea presiunii asupra personalului medical, sau prin primirea de asistență internațională constând în echipamente sau materiale medicale, ceea ce a contribuit la creșterea capacității de răspuns a secțiilor de terapie intensivă.

CAPITOLUL 3 VIZIUNE STRATEGICĂ: DEPARTAMENTUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

3.1 Debutul

Înființarea Departamentului pentru Situații de Urgență (denumit în continuare „DSU”) în anul 2014, a reprezentat soluția firească la nevoia crescândă la nivelul SNMSU de a asigura **coordonarea unitară, integrată și permanentă**, cu personal specializat, a acțiunilor de răspuns în situații de urgență desfășurate de toate structurile dedicate care acționează atunci când viața, integritatea sau bunurile persoanelor sunt puse în pericol ca urmare a unor situații de urgență (Raportul Consiliului Suprem de Apărare a Țării privind activitățile desfășurate în 2014, 2015). Scopul a fost maximizarea utilizării tuturor resurselor disponibile și valorificarea experienței disponibile în întregul spectru de părți interesate, precum și **crearea unei structuri operaționale** fără personalitate juridică care a adus potrivit legii „umbrela de lucru” a sistemului de răspuns la situații de urgență (Dogeanu & Ozunu, 2024). Pentru prima dată în istoria modernă a României, noua abordare a plasat toate serviciile de urgență sub o **coordonare unică** (Figura 3.1), menită să asigure coordonarea „...permanentă, la nivel național, a prevenirii și gestionării situațiilor de urgență, asigurarea și coordonarea resurselor umane, materiale, financiare și de altă natură necesare restabilirii normalității, inclusiv acordarea primului ajutor calificat și a asistenței medicale de urgență în unitatea și compartimentele de primiri urgențe, denumite în continuare UPU/CPU, până la internare”.

Figura 3.1 DSU – hub unic de coordonare
(Sursa: <https://www.dsu.mai.gov.ro/despre> - Raport DSU activitate 2020)

3.2 2014÷2025: DSU - principalele realizări

DSU aduce cu sine o transformare majoră a MAI, **îmbunătățind capacitatea acestuia de a preveni și de a răspunde rapid la dezastre**. Aceasta va contribui substanțial la **consolidarea**

și la **îmbunătățirea pregătirii** pentru managementul scenariilor de risc într-un mod care să răspundă cerințelor actuale. De-a lungul acestui proces, **dotarea** adecvată, precum și **formarea** personalului și, în special, dezvoltarea **pregătirii populației** au reprezentat obiectivele-cheie ale DSU (Dogeanu & Ozunu, 2024).

Accesul la **fonduri nerambursabile a fost principalul vehicul** pentru atingerea acestui obiectiv. Astfel, în cei peste 11 ani de existență a DSU, au fost depuse și sunt în curs de implementare proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile, atât la nivelul Departamentului pentru Situații de Urgență, cât și al structurilor aflate în coordonarea acestuia, în valoare totală de peste **1,043 miliarde de euro**.

Din punct de vedere tehnic, **Programul VIZIUNE-2020**, care este evaluat la peste 675 de milioane de euro și a fost co-finanțat de **Fondul de coeziune prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020**, este punctul de referință în ceea ce privește consolidarea strategică a SNMSU. Obiectivul general al proiectului a fost „dezvoltarea și consolidarea capacității de răspuns, la dezastre și evenimente **HILP** (High Impact Low Probability), a autorităților responsabile prin consolidarea următorilor piloni strategici: **terestru, maritim/fluvial, aerian**” (Dogeanu & Ozunu, 2024).

Pe de altă parte, activitățile desfășurate de DSU în perioada 2014-2020 în planul activităților de reglementare, operaționale, managementul resurselor umane și de cooperare internațională, precum și în ceea ce privește accesarea fondurilor nerambursabile, au evidențiat dimensiunea inadecvată a structurii în raport cu angajamentele, precum și necesitatea reorganizării DSU ca element-cheie al Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență (Dogeanu & Ozunu, 2024).

În contextul stabilit prin Legea 253/2020, au fost create organisme funcționale în cadrul DSU, precum **Direcția Generală pentru Urgențe Medicale, Direcția Generală pentru Protecție Civilă și Direcția pentru Suport Decizional** (figura 3.2).

În plus, pentru a consolida capacitățile strategice, DSU a adus contribuții substanțiale la:

a) revizuirea legislației în ceea ce privește riscurile;

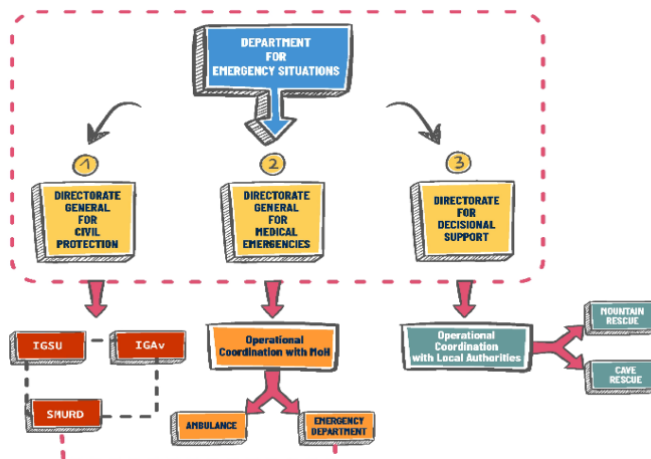

Figura 3.2 Organigrama DSU

b) asigurarea unei abordări integrate a gestionării situațiilor de urgență în vederea creșterii eficienței operaționale a tuturor părților interesate, inclusiv la nivel decizional;

c) informarea și educarea populației în domeniul protecției civile - platforma *Fii pregătit* și aplicația mobilă DSU sunt resurse valoroase dezvoltate cu scopul de a oferi cetățenilor acces eficient și rapid la informații;

d) punerea în aplicare a sistemului RO-ALERT;

e) creșterea contribuției României pe plan internațional;

f) creșterea capacității de accesare a fondurilor, consolidând totodată poziția protecției civile în România ca pilon principal al UCPM.

3.3 Direcții viitoare

3.3.1 Contextul

La nivelul României, complexitatea și gravitatea acestor provocărilor din ultimii ani **au necesitat o cooperare strânsă între mai multe ministere și instituții din diferite domenii de activitate**, fiecare cu un impact transversal asupra întregului spectru guvernamental.

Implicarea tuturor instituțiilor din România, pe verticală, de la intervenții pe teren până la nivel guvernamental și chiar prezidențial, precum și colaborarea cu actori privați și non-guvernamentali, au demonstrat necesitatea unei **abordări integrate și a unui cadru instituțional actualizat**.

Impactul multisectorial al evenimentelor recente ne-a arătat că **structura actuală** este **subdimensionată**, iar **competențele de coordonare nu pot fi acoperite de un singur minister**, generând astfel conexiuni care **îngreunează răspunsul la urgențe complexe** și punerea în aplicare a politicilor de prevenire și pregătire. Pentru a susține acest cadru de decizie și coordonare este esențial să se **optimizeze mecanismele de sprijin** și să se **consolideze capacitatea de reacție a instituțiilor**.

Aceste lecții ne-au arătat că, pentru a face față provocărilor viitoare, este imperativ să **actualizăm modul în care funcționează colaborarea interinstituțională**, să oferim **un sprijin decizional sporit** prim-ministrului și să ne asigurăm că structurile guvernamentale sunt pregătite să gestioneze eficient orice criză majoră, în special în actualul context geopolitic de securitate.

3.3.2 Conceptul

Reorganizarea structurii existente, respectiv plasarea **DSU sub coordonarea directă a prim-ministrului** constituie o măsură strategică pentru a asigura un răspuns mai rapid și mai eficient la situațiile de urgență. Aceasta va permite accesul direct la resursele guvernamentale, facilitând alocarea rapidă de fonduri și sprijin în situații de criză. Acest aranjament va permite, de asemenea, o **coordonare mai strânsă între DSU și alte ministere sau agenții naționale**, eficientizând astfel efortul real al întregului guvern pentru un răspuns eficient și o abordare integrată la nivel național.

3.3.2.1 Arhitectura

Concepția propunerii de arhitectură instituțională (Figura 3.3) se bazează pe **trei componente esențiale** menite să organizeze și să consolideze în continuare activitatea:

- **reziliența** - acest pilon vizează atât măsurile necesare pentru anticiparea și atenuarea impactului dezastrelor, cât și gradul de pregătire al populației, al comunităților și al autorităților responsabile;
- **coordonarea intervenției protecției civile** - acest pilon gestionează intervenția imediată și operațiunile de salvare, asigurând coordonarea eficientă a resurselor disponibile;
- **sprijin** - implică funcțiile administrative și de sprijin necesare pentru buna funcționare.

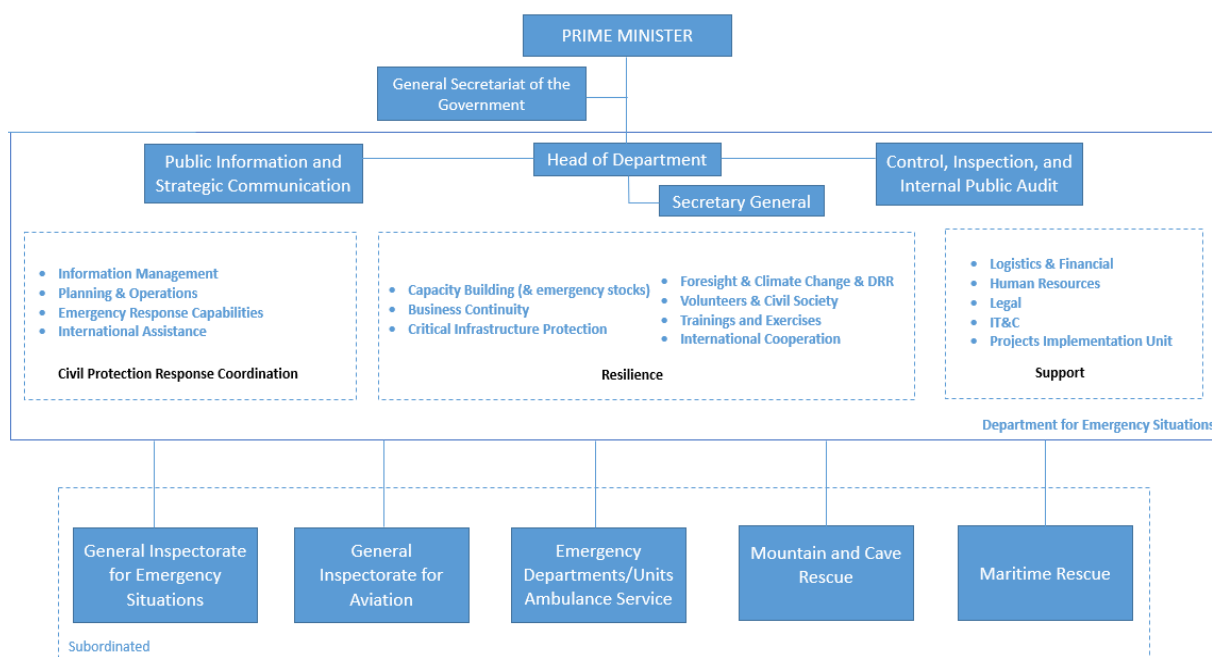

Figura 3.3 Arhitectura DSU (propunere)

3.3.2.2 Provocări și vulnerabilități

- **rezistența instituțională în rândul entităților:** unele instituții sau structuri care fac obiectul acestei propuneri se pot opune schimbării, ceea ce ar putea crea dificultăți în armonizarea procedurilor și fluxurilor de lucru în fazele inițiale ale reorganizării;
- **rezistența politică și socială:** procesul de instituire a noii arhitecturi și de redistribuire a resurselor sau a autorității în cadrul sistemului de urgență poate fi supus rezistenței unor actori politici sau sociali, care pot percepe aceste schimbări ca o amenințare la adresa propriilor interese sau poziții. Exemplul incendiul de la Clubul Colectiv, din octombrie 2015, a demonstrat că interpretarea neadecvată a managementului consecințelor situațiilor de urgență poate conduce cu ușurință la o schimbare de guvern, indiferent de măsurile concrete de management al consecințelor. Prin urmare, chiar și dintr-o perspectivă politică, asigurarea unei legături directe între prim-ministru și instituția responsabilă în domeniul situațiilor de urgență nu creează riscuri suplimentare;
- **capacitatea administrativă și managerială:** asigurarea unei conduceri eficiente și competente la nivelul noii arhitecturi precum și dezvoltarea unei echipe capabile să gestioneze provocările și situațiile de criză ar putea constitui o vulnerabilitate dacă resursele umane și expertiza nu sunt disponibile în mod adecvat.

3.4 Concluzii

Reorganizarea structurii existente, plasarea DSU în coordonarea directă a prim-ministrului **constituie o măsură strategică** pentru asigurarea unui răspuns mai rapid și eficient la situațiile de urgență și un **pas esențial** pentru creșterea **eficienței serviciilor de urgență**, a **protecției civile** din România. **Întărirea suportului decizional** la nivel **guvernamental**, împreună cu **dezvoltarea capacităților de analiză și previziune**, ar permite **o anticipare precisă a amenințărilor**, **reducerea pierderilor** și **optimizarea utilizării resurselor**.

În concluzie, **soluția propusă** nu ar trebui să fie percepută ca **surprinzătoare**, cu excepția **celor refractari la evoluție**, acest concept nefiind în sine unul nou. Propunerea înființării unei agenții de protecție civilă a apărut la scurt timp după apariția IGSU, în 2005, când anumite limitări ale noii structuri au devenit evidente. Faza ulterioară (înființarea DSU), inițiată în ianuarie 2014, la zece ani de la înființarea IGSU, servește drept **măsură intermediară** pentru

remediarea limitărilor inițiale, cu scopul de a concretiza ideea inițită în 2005 într-o manieră rafinată pentru a răspunde cerințelor actuale.

CAPITOLUL 4 COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ȘI INSTRUMENTELE DE RĂSPUNS LA DEZASTRE: *MECANISMUL DE PROTECȚIE CIVILĂ AL UNIUNII EUROPENE - ROL ȘI CARACTERISTICI*

Obiectivul acestui capitol este de a explora structura și evoluția Mecanismului European de Protecție Civilă – UCPM (denumit în continuare Mecanism), concentrându-se pe provocările operaționale și juridice cu impact în ceea ce privește managementul dezastrelor. Pe lângă tratarea aspectelor care reglementează **cadrul juridic al UCPM**, vor fi explorate **instrumentele de finanțare**, **interoperabilitatea resurselor** și **lecțiile identificate** din activările recente ale Mecanismului.

4.1 Rolul și stadiul actual al UCPM

UCPM a fost dezvoltat ca un instrument de coordonare și sprijin între statele membre și statele participante, cu scopul de a îmbunătăți capacitatea colectivă de răspuns la dezastrele naturale și cele provocate de om. Mecanismul a trecut printr-un proces de dezvoltare, adaptare și consolidare pentru a răspunde mai adecvat nevoilor tot mai complexe ale protecției civile la nivel european și internațional. Conform Dogeanu & Ozunu, 2024, de la înființarea sa în 2001, UCPM a trecut prin trei faze principale (Figura 4.1):

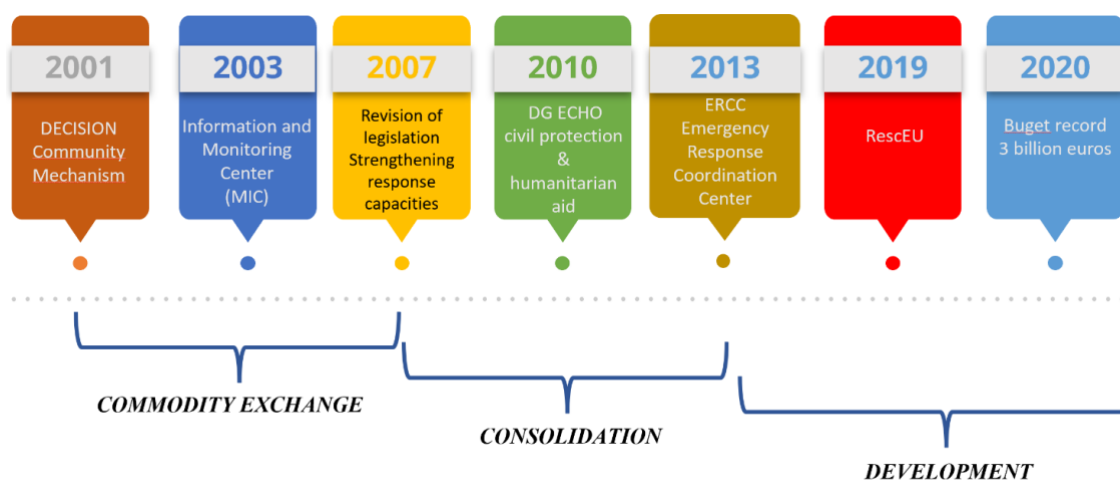

Figura 4.1 Principalele etape în dezvoltarea UCPM

- **faza „schimbului de bunuri” 2001-2007** - în conformitate cu decizia CE 792(2001), proiectul inițial a ceea ce astăzi numim **Mecanismul Uniunii de Protecție Civilă** (UCPM) a fost inițial *un mecanism comunitar de facilitare a cooperării în intervențiile de asistență în domeniul protecției civile*. În această fază au avut loc câteva dezastre majore: inundații - Republica Cehă (2002), cutremur - Algeria (2003), tsunami - Oceanul Indian (2004), cutremur - Pakistan (2005). Asistența furnizată a constat în principal în bunuri trimise de statele membre. Funcția de coordonare a UE a fost aceea de a alinia resursele disponibile la nivelul statelor membre nevoilor din țările afectate.
- **faza de „consolidare”: 2007 - 2013** - legislația a fost revizuită în sensul consolidării capacităților de răspuns ale UCPM și pentru a îmbunătăți gradul de pregătire. Au fost dezvoltate noi instrumente, cum ar fi:
 - **capacitatea europeană de răspuns în caz de urgență** - constă într-o rezervă voluntară de capacități de răspuns preangajate ale statelor membre, inclusiv echipe (module) și experți;
 - **echipele de experți în protecție civilă ale UE** - experți (evaluare/coordonare) din statele membre;
 - **programul de cursuri și exerciții;**
 - **finanțarea proiectelor de pregătire pentru dezastre** - dezvoltarea capacității de răspuns.
- **faza de „dezvoltare”: 2013 - prezent** - în 2013 este înființat Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență (ERCC), care contribuie la îmbunătățirea instrumentelor de coordonare, planificare și răspuns (Parker et al., 2019).

În 2019, în **timpul Președinției române a Consiliului Uniunii Europene**, a fost modernizat Mecanismul de protecție civilă al Uniunii și **a fost creată rescEU**, compusă inițial din **aeronave și elicoptere pentru stins incendii**, precum și **echipamente medicale specializate**. RescEU reprezintă **prima rezervă strategică la nivelul UE**.

4.2 Pilonii principali ai UCPM

4.2.1 *Prevenirea riscurilor și reducerea vulnerabilității*

Având în vedere în special schimbările climatice și creșterea numărului de fenomene meteorologice extreme, această secțiune analizează importanța prevenirii riscurilor în cadrul UCPM pentru a proteja populația și infrastructura critică împotriva dezastrelor. Este subliniată importanța unui sistem preventiv unitar, cu politici coerente, instrumente financiare strategice și evaluări naționale ale riscurilor partajate cu Comisia Europeană de către statele membre.

În același timp, planurile naționale de reducere a riscului de dezastre, care stabilesc priorități pe baza evaluărilor științifice și abordează schimbările climatice și infrastructura critică, sunt esențiale pentru această abordare. Această secțiune subliniază modul în care planurile naționale de prevenire sunt îmbunătățite prin programul de evaluare *inter pares*.

UCPM oferă, de asemenea, asistență tehnică și financiară pentru inițiativele privind reducerea riscurilor de dezastre. În scopul creșterii rezilienței generale la dezastre în Europa, este încurajată cooperarea transfrontalieră.

4.2.2 *Pregătirea în cadrul UCPM*

UE a înființat Rețeaua Uniunii de cunoștințe în domeniul protecției civile (Figura 4.2) pentru a răspunde provocărilor reprezentate de amenințările climatice, sanitare și tehnologice. Inițiativa contribuie la consolidarea colaborării, împărtășește cele mai bune practici și promovează dezvoltarea expertizei în domeniul prevenirii și răspunsului la dezastre. Rețeaua oferă programe de formare, exerciții și cercetare aplicată menite să consolideze capacitățile de răspuns pentru personalul operațional și factorii de decizie. Arhitectura pregătirii cuprinde elemente esențiale precum programul de formare UCPM, care vizează îmbunătățirea competențelor tehnice și a procesului decizional strategic, și programul de exerciții, conceput pentru a testa capacitățile de răspuns în cadrul unor scenarii dezvoltate cât mai realist. Programul de schimb de experți promovează mobilitatea în rândul profesioniștilor din domeniul protecției civile, permițând schimbul de experiență și de bune practici, susținând astfel o cultură europeană coerentă a protecției civile. UCPM pledează pentru o abordare strategică și de formare continuă menită să promoveze un sistem de protecție civilă rezilient și adaptabil și, astfel, să consolideze capacitatea colectivă de răspuns la dezastre a UE. Accentuarea învățării

continue și integrarea lecțiilor identificate este esențială pentru îmbunătățirea strategiilor de pregătire și pentru obținerea unei capacități optime pentru provocările viitoare.

4.2.3 Cadrul de răspuns: UCPM - principalele puncte forte

UCPM și-a actualizat cadrul de reglementare pentru a face față în mod eficient situațiilor de urgență complexe prin îmbunătățirea timpilor de răspuns, mobilizarea rapidă a resurselor și stabilirea de parteneriate strategice.

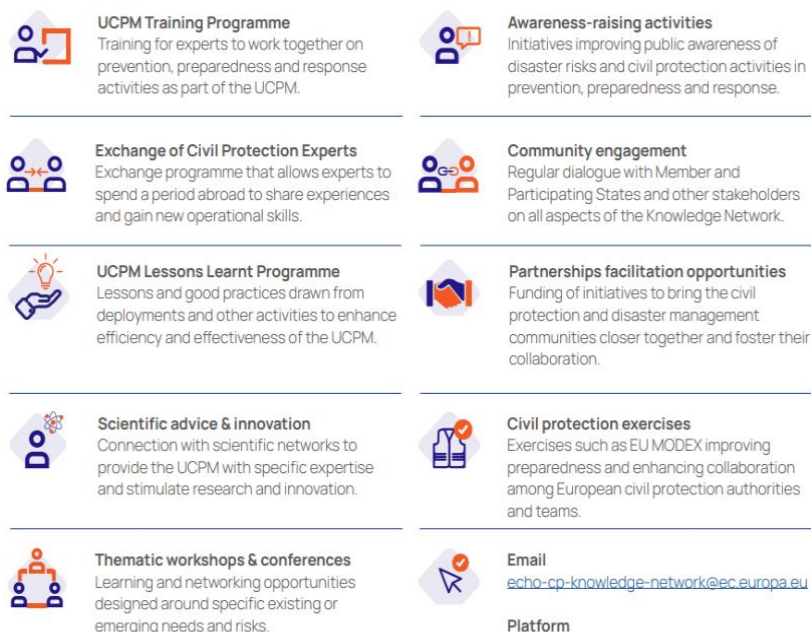

Figura 4.2 Activitățile Rețelei de cunoștințe a Uniunii în domeniul protecției civile (Sursa: <https://civil-protection-knowledge-network.europa.eu/ucpkn-factsheets>)

Principalele evoluții implică trecerea de la abordări preponderent reactive la un cadru proactiv, Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență (ERCC) servind drept nucleu central pentru coordonarea răspunsurilor (Figura 4.3).

UCPM și-a lărgit domeniul de aplicare operațional pentru a cuprinde pandemii, conflicte și urgențe umanitare, ilustrând flexibilitatea și adaptabilitatea sa în faza de răspuns. Crearea rescEU, o rezervă strategică menită să remedieze deficiențele din capacitățile naționale, împreună cu *Rezerva europeană de protecție civilă* (ECP) și încorporarea platformelor digitale, cum ar fi *Sistemul comun de comunicare și informare în caz de urgență* (CECIS), pentru a îmbunătăți comunicarea și distribuția resurselor, au fost decisive în furnizarea răspunsului la dezastre. Crizele recente, inclusiv pandemia COVID-19 și conflictul din Ucraina, au demonstrat capacitatea UCPM de a răspunde eficient la diverse provocări prin furnizarea de sprijin logistic, asistență umanitară și misiuni de evacuare medicală. UCPM servește drept

model de colaborare și reziliență, evidențiind devotamentul UE față de solidaritate și pregătirea colectivă pentru dezastre, adaptându-se în același timp în mod constant la riscurile emergente.

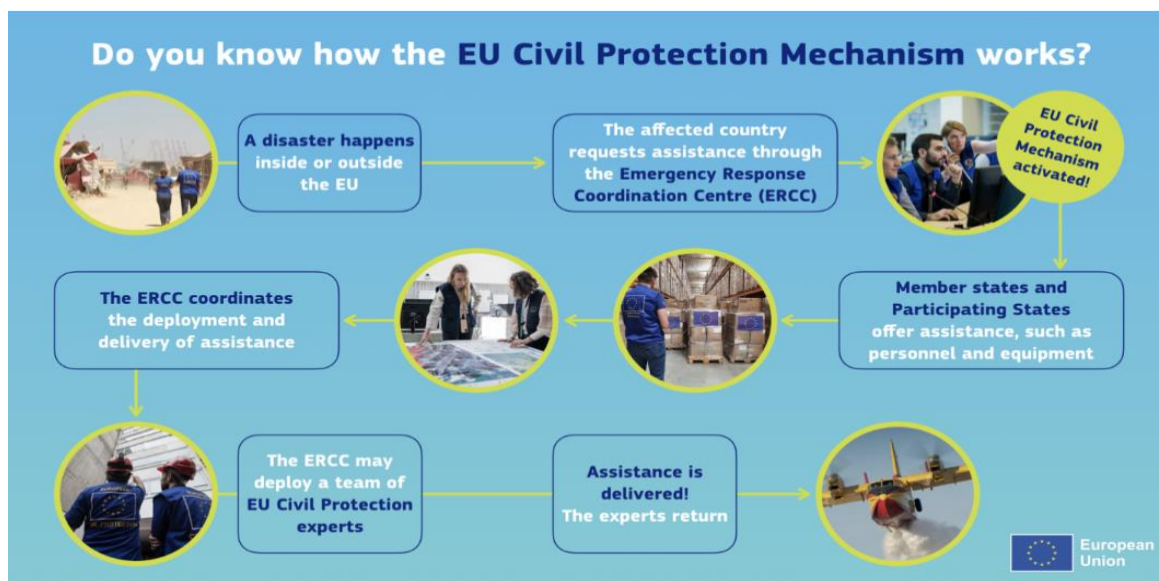

Figura 4.3 Etapele de activare a UCPM (Sursa: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_en)

4.3 Provocări și perspective pentru consolidarea UCPM

Raportul 2024 al Comisiei Europene privind **articolul 6** al Deciziei 1313/2013 (actualizată) subliniază importanța îmbunătățirii gestionării riscurilor de dezastre prin evaluări ale riscurilor care iau în considerare în mod adecvat consecințele complexe și efectele pe termen lung ale schimbărilor climatice. Raportul solicită îmbunătățirea orientărilor și a schimbului de cunoștințe pentru consolidarea rezilienței la dezastre, orientând acțiunile UCPM către reziliență până în 2030.

UCPM a devenit un cadru esențial de răspuns la crize și, cu toate acestea, există o nevoie urgentă de consolidare a capacităților și a resurselor financiare ale acestuia pentru a face față în mod eficient provocărilor viitoare. Discrepanța dintre percepția publică a riscului și gradul real de pregătire subliniază importanța promovării unei culturi a rezilienței în întreaga societate. Accentul se pune în primul rând pe evenimentele cu impact ridicat și probabilitate scăzută (HILP), inclusiv fenomenele meteorologice extreme și pandemiile. Uniunea Europeană încearcă să îmbunătățească gestionarea riscurilor prin intermediul rescEU. Inițiativele recente se concentrează pe dezvoltarea capacităților, cum ar fi aeronavele de stingere a incendiilor și echipamentele medicale de urgență, îmbunătățind în același timp timpul de răspuns prin prepoziționarea resurselor.

4.3.1 Evoluția și viitoarea arhitectură a UCPM

Una dintre prioritățile pentru viitorul imediat este consolidarea capacităților logistice și a resurselor esențiale disponibile pentru răspunsul în caz de urgență. A fost discutată crearea unor centre regionale pentru stocarea și distribuirea resurselor esențiale, pentru a asigura un timp de reacție adecvat în cazul unor crize simultane.

Un alt aspect-cheie este necesitatea de a îmbunătăți procesul decizional și de a consolida instrumentele de planificare comună pentru răspunsul la criză. În acest scop, recomandarea este de a dezvolta standarde comune de acțiune pentru scenariile de urgență complexe specifice, astfel încât răspunsul la nivel european să fie mai rapid și mai eficient.

În același timp, reformele propuse nu pot fi realizate fără o revizuire a cadrului financiar pentru funcționarea UCPM. Nevoia din ce în ce mai accentuată de mobilizare a resurselor și complexitatea tot mai mare a crizelor necesită o planificare bugetară mai flexibilă.

4.3.2 Viitorul protecției civile europene: provocări și direcții de acțiune

UCPM trebuie să fie redefinit mai degrabă ca o componentă fundamentală a arhitecturii de securitate și reziliență a UE, având în vedere volatilitatea geopolitică și climatică actuală, decât un simplu instrument de reacție.

Unele dintre principalele opțiuni sunt îmbunătățirea sustenabilității financiare și a procesului decizional al UCPM, promovarea unei abordări integrate, la nivelul întregii societăți, a pregătirii și adoptarea unei strategii care să abordeze toate riscurile. Anticiparea și prevenirea crizelor, mai degrabă decât simpla reacție la acestea, permite UE să elaboreze strategii coerente și să consolideze reziliența societății. Evaluările recente evidențiază punctele forte și vulnerabilitățile UCPM, subliniind necesitatea unui răspuns mai rapid și mai bine coordonat și a unei mai bune alocări a resurselor.

Sustenabilitatea financiară este esențială, necesitând o planificare a resurselor pe termen lung și surse de finanțare diversificate. Protecția civilă ar trebui să fie integrată în arhitectura de securitate mai largă a UE, cuprinzând securitatea energetică și protecția infrastructurilor critice. În cele din urmă, protecția civilă trebuie să devină o componentă strategică a securității UE, susținută de previziune, cooperare și adaptare, asigurând astfel că UE poate proteja eficient cetățenii și infrastructurile critice.

CAPITOLUL 5 **STUDIU COMPARATIV AL SISTEMELOR NAȚIONALE DE PROTECȚIE CIVILĂ DIN UE - *ANALIZĂ SWOT***

Scopul acestui studiu comparativ este de a **analiza performanțele și punctele slabe ale modelelor de organizare** de tip **centralizat** comparativ cu cele de tip **descentralizat**. Astfel au fost selectate mai multe țări cu sisteme de protecție civilă de referință la nivel european precum: Franța, Germania, Italia, Suedia, pe de o parte, și România, pe de altă parte. Studiul a analizat fiecare dintre organizațiile naționale din punct **de vedere administrativ și operațional**, precum și misiunile de asistență internațională în cadrul UCPM.

5.1 Prezentare generală a sistemelor de protecție civilă

5.1.1 Sisteme centralizate

Sistemul de protecție civilă din Franța – un cadru cuprinzător conceput pentru a asigura siguranța și bunăstarea cetățenilor în fața unei varietăți de pericole, de la dezastre naturale la accidente industriale și urgențe de sănătate publică. Sistemul este structurat în jurul coordonării la nivel național, al punerii în aplicare la nivel regional și local și al implicării active a organizațiilor de voluntari (<https://www.interieur.gouv.fr/Le-ministere/Securite-civile>).

Direcția Generală pentru Protecția Civilă și Gestionarea Crizelor (DGSCGC), din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, este responsabilă de anticiparea și monitorizarea crizelor care afectează securitatea internă și civilă.

Serviciile de urgență sunt furnizate zilnic sub autoritatea primarului, de către organisme municipale sau departamentale, civile sau militare, **22% din pompierii civili și militari și 78% din pompieri fiind voluntari** (https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/national-disaster-management-system/france_en).

Sistemul de protecție civilă al Italiei este considerat unul dintre cele mai sofisticate și integrate din Europa, conceput pentru a face față unei game largi de dezastre naturale și

provocate de om. Având în vedere vulnerabilitatea țării la pericole naturale precum cutremurele, inundațiile și erupțiile vulcanice, sistemul se concentrează pe pregătire, răspuns și recuperare, cu o abordare descentralizată, dar coordonată. Sistemul din Italia beneficiază de o structură bine definită, care echilibrează coordonarea centralizată cu execuția descentralizată.

Departamentul de Protecție Civilă (DPC) asigură supravegherea la nivel național și se asigură că eforturile de management al situațiilor de urgență sunt aliniate la politicile naționale. În același timp, autoritățile regionale și locale sunt responsabile pentru punerea în aplicare a răspunsului pe baza nevoilor și contextelor lor specifice. Această descentralizare permite o abordare personalizată a gestionării dezastrelor, în special în zonele cu provocări geografice sau socioeconomice distincte (<http://www.protezionecivile.gov.it>).

5.1.2 Sisteme descentralizate

Sistemul de protecție civilă al Germaniei este organizat și funcționează pe mai multe niveluri, asigurând pregătirea pentru dezastre și urgențe. Structura este concepută pentru a gestiona și a diminua efectele unei game largi de riscuri, de la dezastre naturale la situații de urgență de amploare și chiar amenințări generate de accidente industriale sau evenimente teroriste.

Potrivit Constituției, **statele federale („Länder”)** sunt responsabile **pentru gestionarea dezastrelor („Katastrophenschutz”)** în timp de pace. Pachetul legislativ privind gestionarea dezastrelor definește printre altele, autoritățile responsabile de gestionarea dezastrelor și delegă mai multe sarcini administrative și operaționale la nivel regional și local.

În cazul apărării, de exemplu în timp de război sau conflict armat, nivelul federal coordonează protecția civilă („Zivilschutz”), astfel cum se prevede în **Legea federală privind protecția civilă și ajutorul în caz de dezastre (ZSKG)**.

Ministerul Federal de Interne (BMI) este autoritatea superioară a guvernului federal în materie de protecție civilă și supraveghează cele două agenții naționale de protecție civilă:

- i) **Oficiul federal de protecție civilă și asistență în caz de dezastre (BBK):** îndeplinește sarcinile specifice nivelului Federal în materie de protecție civilă, cum ar fi managementul riscurilor, avertizarea populației, managementul informațiilor și al resurselor, apărarea chimică, biologică, radiologică și nucleară (CBRN) și

măsurile de protecție în domeniul sănătății, protecția infrastructurii critice și a bunurilor culturale, cercetarea, cooperarea internațională etc.

- ii) **Agencia Federală pentru Ajutor Tehnic (THW)** este o organizație guvernamentală non-profit. În calitate de agenție tehnică și operațională, sarcinile sale includ ajutor și asistență tehnică într-un număr mare de situații de urgență, în Germania și în străinătate. Mai mult de 1,8 milioane de voluntari constituie coloana vertebrală a structurii care asigură sprijinul pentru personalul profesionist cu normă întreagă (<https://www.thw.de>).

Sistemul de protecție civilă al Suediei este conceput pentru a gestiona eficient o gamă largă de riscuri, inclusiv dezastre naturale, accidente și perturbări sociale. Sistemul de management al crizelor și situațiilor de urgență se bazează pe 3 principii. Principiul responsabilității - părțile interesate își păstrează responsabilitățile obișnuite în situații de criză și dezastre. Principiul proximității - crizele și dezastrele trebuie să fie gestionate în primul rând cât mai aproape posibil de persoanele vizate. Principiul similarității - metodele și structurile utilizate în managementul dezastrelor ar trebui să fie cât mai asemănătoare posibil cu cele utilizate în situații normale.

Agencia suedeză pentru situații de urgență civilă (MSB) este autoritatea centrală responsabilă pentru eforturile naționale de protecție civilă. Aceasta funcționează în cadrul Ministerului Apărării și are sarcina de a coordona pregătirea, răspunsul și refacerea în caz de dezastre la nivel național.

5.2 Analiză SWOT - autorități de protecție civilă

Scopul studiului privind sistemele de protecție civilă este de a analiza pentru un grup de state membre ale UE, modalitățile de lucru pentru coordonarea măsurilor de protecție civilă la nivel național, contribuția la UCPM, precum și structura personalului.

Deși România are o experiență limitată pe scena internațională, datele comparative din tabelul de mai jos (Tabelul 5.1.) arată că în ultimul deceniu, țara noastră a dezvoltat un sistem extrem de dinamic și activ în ceea ce privește solidaritatea internațională.

Țara	Activări ale UCPM (după 2016)	Misiuni UCPM (după 2010)	Experți detașați în misiuni UCPM (după 2016)	Capacități puse la dispoziția ECPP	Capacități RescEU
Franța	11	91	60	20	6
Germania	5	56	24	8	5
Italia	10	55	24	6	4
Suedia	6	30	45	4	5
România*	7	37	13	10	6
* misiunile de prepoziționare nu sunt incluse în numărul de activări UCPM la care România a răspuns					

Tabelul 5.1 Profil național în cadrul UCPM (decembrie 2023)

Aceste statistici relevă mai multe caracteristici care delimitează profilurile țărilor în ceea ce privește contribuțiile lor la mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene:

- **țările mari** (Franța, Germania și Italia) **furnizează majoritatea capacităților** pentru procesul de asistență internațională - ceea ce este justificat de dimensiunea, resursele și varietatea riscurilor cu care se confruntă. Acest lucru oferă o bază coerentă pe care se construiește UCPM;
- **numărul mare de experți mobilizați de Suedia** este considerabil pentru furnizarea de expertiză specializată și facilitarea unei mai bune coordonări (chiar dacă Suedia are un număr semnificativ mai mic de locuitori);
- **țările pot furniza expertiză esențială;**
- România și Suedia contribuie cu capacități critice de răspuns în cadrul RescUE (care sporesc capacitatea generală a UCPM). Concluzia este că orice **țară poate îndeplini roluri de nișă;**
- diversitatea contribuțiilor în ceea ce privește capacitatea și tipurile de competențe demonstrează modul în care **mecanismul beneficiază de complementaritatea dintre țările mari și cele mici;**
- **solidaritate:** abordarea cererilor de asistență într-un mod consecvent subliniază eficacitatea mecanismului.

Un alt element cheie cu o implicație directă în eficiența, performanțele și rezultatele autorității naționale de protecție civilă este poziția sa în cadrul structurii guvernamentale - putem observa în mod clar din exemplul țărilor analizate că unele dintre autorități sunt poziționate în cadrul **Ministerului Afacerilor Interne** (Franța, Germania și România), în Suedia funcționează în cadrul **Ministerului Apărării**, în timp ce în Italia este poziționată la **Biroul Prim-Ministrului**.

	structure	staff profile	preparedness	miscellaneous
FRANCE	- centralized system at the level of the Ministry of Interior - responsible structure: General Directorate of Civil Protection and Crisis Management (DGSCGC).	78% of the firefighters are volunteers.	- includes mandatory exercises	- DGSCGC coordinates 12 regional defense and security zones, - the regions are led by prefects
GERMANY	- decentralized federal system - responsibility at Land level - the federal level can provide support on request	- 1.8 million volunteers supplement the professional staff.	-includes extensive training and exercise programs	
ITALY	- centralized system coordinated by the Civil Protection Department, - strong responsibilities at local and regional level	- multiple categories of personnel: firefighters, military, police, but also contributions from research /science health field, - well-developed volunteer system	- frequent exercises at local and regional level	well-developed alert/warning systems
SWEDEN	- decentralized system - municipalities have the primary responsibility - national structure: Civil Contingencies Agency (MSB) within the Ministry of Defense	- system of volunteers including - roster from all over the world	- emphasis on courses provided by the MSB	- prevention plays a key role - comprehensive risk assessment.
ROMANIA	- centralized/integrated system - decision body: the National Committee for Emergency Situations, - operational body Department for Emergency Situations	- staff with multiple expertise - poorly developed volunteer system	- well-developed exercise system at subunit/unit level	DSU/IGSU – the main response structure

Figura 5.1 Analiza sistemelor de protecție civilă din Franța, Germania, Italia, Suedia și România (Sursa: Dogeanu & Ozunu, 2024)

Pe baza acestor elemente, cercetarea a fost extinsă prin efectuarea unei analize SWOT privind **abordările centralizate** versus **abordările descentralizate ale managementului dezastrelor**, după cum este ilustrat în Figura 5.2.

Category	Decentralized Management (e.g. Germany, Sweden)	Centralized Management (e.g. France, Italy, Romania)
STRENGTHS	Flexibility: quick adaptation to local conditions and needs Community involvement: high potential for community involvement and volunteering Local knowledge: relies on local experience for risk assessment and management	Resource allocation: Efficient allocation and mobilisation of resources Standardisation: Similar standards and practices at national level Strategic planning: High capacity for long-term strategic planning
WEAKNESSES	Dispersed resources: possible unequal distribution of resources. Difficult coordination: possible challenges in coordinating efforts between different regions. Inconsistent standards: potential variations in standards and procedures	Bureaucratic risk: possible bureaucratic delays Low local involvement: may have lower levels of community involvement. Centralized control: challenges in managing all elements centrally
OPPORTUNITIES	Innovation: potential for innovative local solutions Capacity building: opportunities for capacity building at local level	National programs: the ability to implement initiatives and programs at the national level. International cooperation: strong approach on international cooperation and support
THREATS	External dependencies: high dependence on external support in the event of major disasters Limited resources: smaller/less developed regions will have limited access to resources	Dependence on the central authority: regions can become overly dependent on central support Misallocation: Risk of misallocation of resources due to lack of information at local level

Figura 5.2 Analiza SWOT a sistemelor de managementul dezastrelor: centralizat vs. descentralizat (Sursa: Dogeanu & Ozunu, 2024)

5.3 Concluzii

Fiecare sistem - centralizat, descentralizat - are avantajele și dezavantajele sale. În mod ideal, un model hibrid care combină cele mai bune aspecte ale abordărilor centralizate și descentralizate ar oferi cea mai echilibrată soluție pentru majoritatea țărilor, în special într-o regiune complexă și diversă cum este Uniunea Europeană.

CAPITOLUL 6 **PROTECȚIA CIVILĂ ROMÂNĂ: „PRODUS NAȚIONAL DE EXPORT” - O RADIOGRAFIE A MISIUNILOR DE ASISTENȚĂ INTERNAȚIONALĂ**

6.1 Considerent

Acest capitol analizează parcursul României în asumarea unui **rol activ în asistența internațională** prin intermediul Protecției Civile. Vor fi analizate mecanismele instituționale prin care s-a realizat acest angajament, structurile implicate și mijloacele prin care au fost mobilizate resursele. În același timp, vor fi **evidențiate provocările logistice, financiare și operaționale** cu care se confruntă echipele românești în teren, oferind o perspectivă practică asupra **eficienței intervențiilor și a modului de optimizare a acestora**. Nu în ultimul rând, acest studiu va demonstra modul în care aceste misiuni au contribuit la consolidarea **poziției României ca generator de solidaritate**, oferind o imagine de ansamblu asupra impactului acestor intervenții asupra sistemului european și global de protecție civilă.

6.2 România - un partener de referință în asistența internațională

În ultimii 10-15 ani, România și-a consolidat poziția de actor-cheie în mecanismele europene și internaționale de protecție civilă prin eforturile DSU și ale structurilor sale subordonate. Această abordare nu numai că asigură un **răspuns rapid și eficient la dezastre la nivel național**, dar a devenit și un punct de referință în **încurajarea asistenței internaționale**, contribuind activ la **solidaritatea europeană și globală**.

Prin participarea activă la UCPM, DSU a demonstrat **capacitatea României de a mobiliza resurse și expertiză** în sprijinul altor țări aflate în nevoie. Misiunile internaționale desfășurate în ultimii ani, precum intervențiile în urma cutremurelor din Albania și Turcia, sprijinul medical acordat în timpul pandemiei COVID-19 sau incendiile de pădure din Grecia, Franța, Muntenegru, Macedonia de Nord, au evidențiat robustețea instituțională a protecției civile din România și angajamentul său față de valorile solidarității europene.

De asemenea, un aspect esențial al promovării asistenței internaționale este cooperarea strânsă cu structuri similare din toate statele membre UE și din afara granițelor UE. În acest sens, România, pe lângă legăturile strânse în cadrul UCPM, precum și cu alte structuri de cooperare internațională (precum NATO sau agențiile ONU), a semnat numeroase **documente de cooperare cu structuri de protecție civilă** din întreaga lume (Figura 6.1).

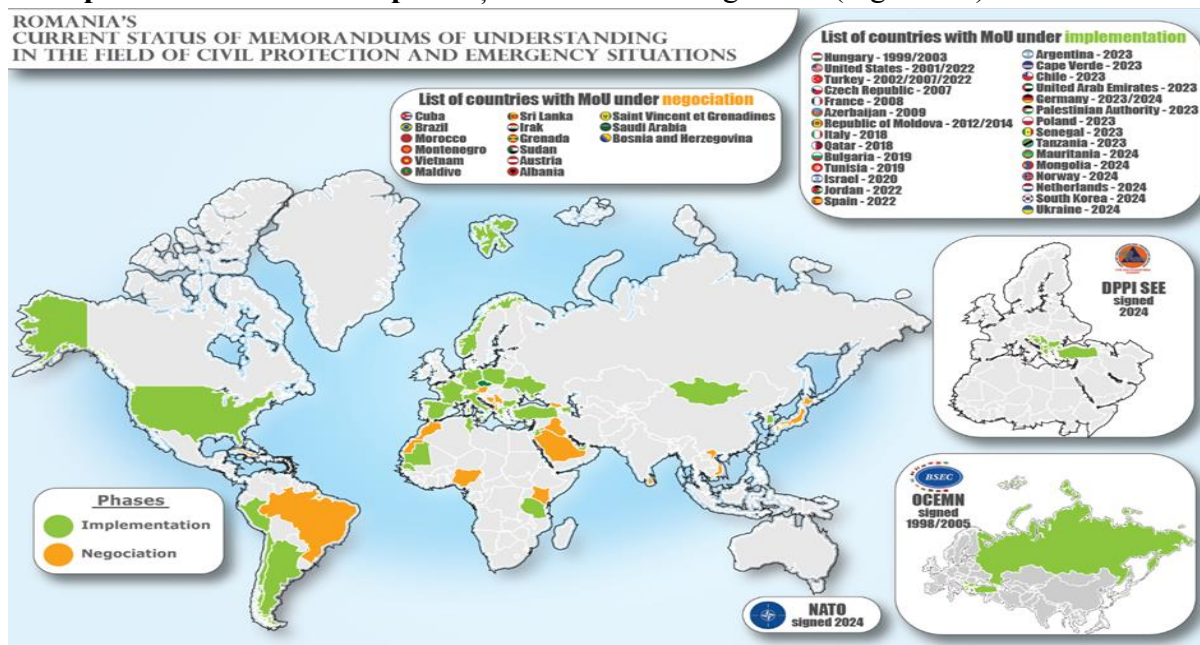

Figura 6.1 Prezentare generală a acordurilor de cooperare în domeniul protecției civile și al situațiilor de urgență semnate la nivelul României

6.2.1 Acțiuni pentru dezvoltarea capacităților de răspuns

Începând cu 2014, România a dezvoltat și a operaționalizat mai multe echipe sau module de protecție civilă pentru asistență internațională, în conformitate cu standardele UE, ca parte a Rezervei europene de protecție civilă (ECPP). Răspunsul rapid și eficient la dezastre se bazează pe aceste module, care cuprind unități de detectare și eșantionare CBRN, de căutare și salvare urbană medie și de pompare de mare capacitate. Contribuțiile României la ECPP cuprind, de asemenea, echipe precum echipele medicale de urgență și unitățile specializate de stingere a incendiilor.

În plus, România prin DSU continuă să dezvolte capacități de răspuns RescEU pentru a face față dezastrelor și crizelor sanitare și pentru a menține stocuri strategice de materiale necesare. O inițiativă semnificativă este crearea flotei RescEU pentru incendii, a echipelor medicale de urgență RescEU (EMT) și a unor capacități de răspuns CBRN pentru gestionarea amenințărilor nucleare, biologice, chimice și radioactive. Evoluțiile de mai sus, împreună cu formarea profesională și inițiativele personalizate de răspuns în caz de dezastre, au contribuit

la consolidarea rolului României în răspunsul comun al UE în caz de urgență, prin garantarea pregătirii și a unui sprijin eficient în perioade de criză.

6.2.2 Misiunile de asistență internațională ale României

Participarea României la misiunile internaționale de asistență a fost limitată până la înființarea Departamentului pentru Situații de Urgență (DSU) în 2014 și până la realizarea unor investiții semnificative în serviciile

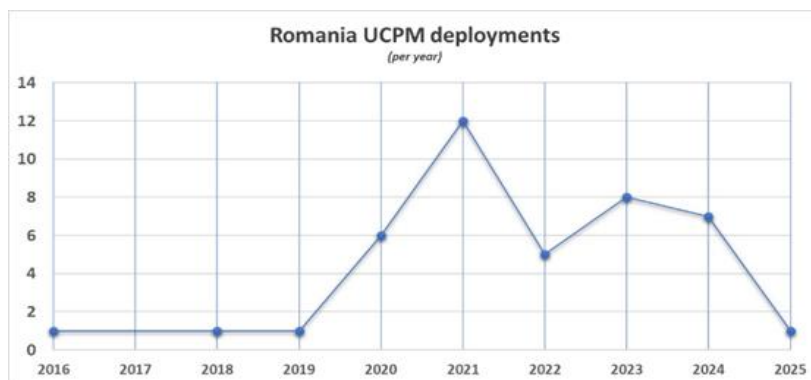

Figura 6.2 Implementarea UCPM în România pe baza Anexei nr. 1

de urgență. România a alocat peste un miliard de euro pentru dotarea serviciilor de urgență, poziționându-se ca un contributor semnificativ la asistența internațională în caz de dezastre.

Începând cu 2020 (Figura 6.2), România și-a extins în mod semnificativ eforturile de asistență internațională, devenind un contributor-cheie al UCPM. Țara noastră a răspuns diferitelor solicitări prin oferirea de sprijin la scară globală.

6.3 Studii de caz – incendiile de pădure, pandemia Covid'19, criza umanitară din Orientul Mijlociu

6.3.1 Incendiile de pădure

În contextul schimbărilor climatice, incendiile forestiere au devenit o amenințare din ce în ce mai mare în Europa, necesitând măsuri de prevenire, pregătire și răspuns din partea statelor membre și a instituțiilor europene.

Deși România se confruntă în mod obișnuit cu incendii de vegetație limitate, în ultima perioadă au avut loc creșteri notabile, cu 719 incendii documentate în 2022. Începând din anul 2021, România și-a sporit participarea la eforturile internaționale de stingere a incendiilor, oferind un sprijin substanțial Macedoniei de Nord, Muntenegrului, Albaniei și Greciei prin desfășurarea de echipe de intervenție și echipamente. România a răspuns în mod constant la solicitările de asistență prin trimiterea de module și aeronave specializate de stingere a incendiilor către mai multe națiuni europene, precum Slovenia și Franța. Măsurile proactive și

răspunsurile rapide ale României au consolidat angajamentul său față de solidaritatea internațională și eficiența în combaterea incendiilor forestiere, stabilind o prezență semnificativă în operațiunile europene de răspuns la dezastre.

6.3.2 Pandemia Covid'19

Dezinformarea și neîncrederea publicului au diminuat eficiența campaniilor de vaccinare, și aceasta în ciuda unor realizări importante în ceea ce privește controlul inițial al virusului și a unui început bun al campaniei de vaccinare, cauzând astfel o creștere exponențială a cazurilor de COVID-19 în toamna anului 2021.

Sistemele de sănătate copleșite au împins România să caute sprijin extern. Asistența a venit din partea mai multor națiuni (Figura 6.3), în special cu personal medical și materiale, pentru a sprijini eforturile României.

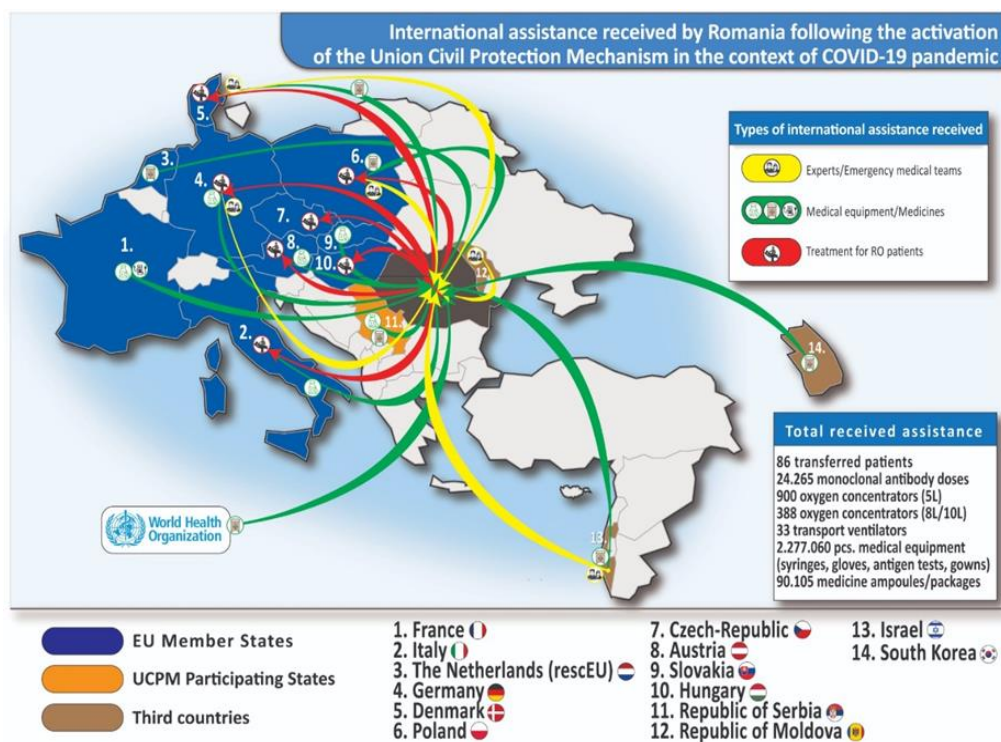

Figura 6.3 Asistența internațională primită de România în contextul Covid'19
(Sursa: Raport de activitate DSU 2022 - <https://www.dsu.mai.gov.ro/despre>)

România a primit ajutor în timpul epidemiei, dar a și contribuit la sprijinirea a peste 20 de țări, consolidându-și astfel poziția de partener de încredere la nivel internațional. Criza a scos în evidență necesitatea cooperării transfrontaliere și a sistemelor integrate de răspuns, consolidând astfel angajamentul României față de solidaritatea și cooperarea internațională în timpul dezastrelor.

6.3.3 Criza umanitară din Orientul Mijlociu

De la escaladarea situației din Orientul Mijlociu în octombrie 2023, România s-a implicat activ în acordarea de ajutor umanitar persoanelor cu nevoi din Fâșia Gaza. În timp ce sublinia necesitatea de a proteja toate persoanele în conformitate cu dreptul internațional umanitar, țara noastră s-a opus atacurilor teroriste. De la sfârșitul lunii octombrie 2023 și până în 2024, sprijinul României a fost organizat în jurul a trei piloni-cheie: livrarea de alimente și provizii de bază, furnizarea de tratament medical specializat pentru minorii din Fâșia Gaza și sprijinirea țărilor UE pentru a oferi tratament pacienților. Până la sfârșitul anului 2023, România a livrat peste 230 de tone de ajutor umanitar și a participat la transporturile maritime coordonate prin intermediul coridorului maritim înființat în mai 2024 în Cipru. Demonstrându-și capacitatea de a răspunde rapid la urgențe umanitare, România a relocat cu succes 86 de pacienți pediatrici, împreună cu 216 însoțitori, din Gaza via Israel în România, Norvegia, Belgia, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Slovacia, Spania și Albania pentru îngrijiri medicale, începând cu septembrie 2024.

În octombrie 2024, România a demarat, de asemenea, o operațiune de sprijin pentru Liban, furnizând asistență umanitară și contribuind la evacuarea populației aflate în suferință. Această reacție a subliniat dedicarea României pentru protejarea grupurilor vulnerabile și sprijinirea inițiativelor globale de stabilizare a zonei.

6.4 Concluzii

În ceea ce privește documentarea acestui capitol este oportun să subliniez faptul că sursa datelor pe baza cărora a fost realizat acest studiu se bazează pe un număr redus de postări de pe site-urile oficiale ale Guvernului României, DSU, IGSU sau ale ministerelor cu atribuții în cadrul SNMSU. Iar în mod uzual, aceste postări pun accentul doar pe **caracterul cantitativ ale misiunilor**. Tocmai acest aspect, coroborat cu numărul declarațiilor de presă dar și cu datele disponibile la nivelul Comisiei Europene, a fost factorul declanșator pentru reliefarea **rolului cheie jucat de România în domeniul protecției civile la nivel internațional**.

În concluzie, evoluția **României** pe domeniul asistenței internaționale este o demonstrație clară a **progresului, profesionalismului și angajamentului său față de solidaritatea europeană și globală**. Continuarea acestui efort necesită nu numai menținerea traiectoriei actuale de dezvoltare, ci și o **viziune strategică pe termen lung**, menită să asigure că România rămâne un **partener esențial în managementul dezastrelor și protecția comunităților vulnerabile la nivel internațional**.

CAPITOLUL 7 COOPERAREA CU SOCIETATEA CIVILĂ: STUDIU DE CAZ PRIVIND GESTIONAREA FLUXURILOR DE REFUGIAȚI UCRAINENI

7.1 Context

Inviaza rusă a generat **cea mai mare criză a refugiaților din Europa** după cel de-al Doilea Război Mondial, cu un impact devastator asupra celor strămutați, și a generat, de asemenea, noi provocări, greu de anticipat pentru România și țările vecine, având în vedere proximitatea lor față de zona de conflict și statutul lor de „poartă” către Uniunea Europeană.

Obiectivul principal al acestui capitol a fost identificarea problemelor întâmpinate, evaluarea eficacității răspunsului și identificarea modalităților de a coordona și integra mai bine refugiații în societate.

7.2 Cadrul general de răspuns

7.2.1 Fluxul de refugiați din Ucraina

De la începutul conflictului din Ucraina, România s-a confruntat cu un aflux semnificativ de refugiați. Potrivit **răspunsului României** descris în **Raportul privind criza refugiaților ucraineni**, publicat de Cancelaria Prim-Ministrului, până la începutul anului 2023, peste 6 milioane de cetățeni ucraineni au trecut granițele României, dintre care aproximativ 107.000 au ales să rămână în țara noastră (Răspunsul României la criza refugiaților ucraineni, 2023). Datele actualizate indică o creștere considerabilă a acestor cifre. Începând cu 16 ianuarie 2025, peste 11 milioane de refugiați ucraineni au intrat în România, conform datelor Poliției de Frontieră.

7.2.2 Principalele provocări în gestionarea crizei

Gestionarea crizei refugiaților ucraineni a implicat multiple provocări pentru autoritățile române și partenerii implicați. Una dintre principalele **dificultăți** a fost **tranziția de la asistența de urgență la acțiunile de integrare pe termen lung**. Acest lucru a necesitat eforturi suplimentare pentru asigurarea independenței refugiaților prin asigurarea accesului la locuri de muncă și integrarea copiilor în sistemul educațional românesc.

O altă provocare semnificativă a fost **bariera lingvistică**, care a făcut dificilă comunicarea și integrarea refugiaților în comunitățile locale. Diferențele lingvistice au afectat accesul la serviciile esențiale și la oportunitățile de angajare, subliniind necesitatea unor programe de sprijin în limba română pentru refugiați.

În plus, furnizarea de **soluții de cazare pe termen lung** a reprezentat o provocare majoră. Multe dintre facilitățile de cazare inițiale erau destinate șederilor temporare, iar identificarea unor opțiuni de cazare adecvate și durabile a necesitat resurse și planificare suplimentare.

7.2.3 Rolul partenerilor: autorități publice, ONG-uri, voluntari, organizații internaționale

Răspunsul la criza refugiaților din Ucraina a fost organizat pe două niveluri distincte:

- **primul nivel, coordonat de DSU**, s-a concentrat pe **răspunsul de urgență** și a inclus **măsurile imediate**, cum ar fi **gestionarea centrelor de tranzit** la punctele de trecere a frontierei, furnizarea de **transport umanitar**, **adăpost** temporar, **alimente** și **asistență medicală** de bază. DSU prin IGSU a **mobilizat** atât **resurse logistice**, cât și **umane** uriașe pentru a răspunde rapid afluxului de refugiați, colaborând cu autoritățile locale, ONG-urile și organizațiile internaționale;
- al doilea nivel a fost **protecția și integrarea** pe termen mediu și lung, coordonate la nivel strategic de Cancelaria Prim-Ministrului, prin elaborarea și punerea în aplicare a **Planului național de măsuri** pentru integrarea refugiaților ucraineni (OUG 100/2022).

7.3 Intervenția în caz de urgență

Platforma „Emergency Support”, lansată de Code for Romania și Departamentul pentru Situații de Urgență, a contribuit la centralizarea resurselor asigurate de societatea civilă pentru gestionarea eficientă a crizelor. Ulterior prin intermediul *Microsoft Teams* a fost îmbunătățită colaborarea și coordonarea în timp real între diferitele părți interesate.

Ca răspuns la criza umanitară, au fost înființate 15 centre de tranzit în județele de graniță cu Ucraina și Moldova, găzduind peste 21.000 de refugiați până la începutul anului 2025. Aceste centre au furnizat servicii esențiale, coordonate de Centrul Național de Coordonare și Conducere a Intervenției (CNCCI) prin colaborarea societății civile.

Nu în ultimul rând, un centru logistic din județul Suceava, operațional în cadrul Mecanismului de protecție civilă al Uniunii Europene, a facilitat depozitarea și distribuirea ajutorului umanitar

Figura 7.1 Fluxul asistenței internaționale prin HUB-ul logistic
(Sursa: Raportul de activitate DSU pentru anul 2022)

(Figura 7.1), gestionând 136 de misiuni internaționale care au transportat provizii vitale din 18 țări.

Pe scurt, o abordare cuprinzătoare și colaborativă a stat la baza răspunsului de urgență, punând accentul pe coordonarea structurată, managementul resurselor și facilitarea sprijinului umanitar

pentru refugiați și populațiile afectate.

7.4 Metodologie

Analiza se bazează pe o metodă de cercetare combinată, care include analiza **documentelor oficiale**, **observarea directă**, **consultări cu reprezentanții ONG-urilor** și **analiza impactului politicilor**. Datele și informațiile utilizate provin în mare parte din surse deschise, cum ar fi rapoarte guvernamentale, documente legislative, studii ale organizațiilor internaționale și materiale furnizate de instituțiile implicate în răspunsul la criză.

7.5 Principalele rezultate

a) *Cum a fost organizată gestionarea acestui aflux și ce dificultăți au fost întâmpinate?*

1. **necesitatea unui cadru de cooperare transsectorială**
2. **mecanism centralizat de coordonare**
3. **platformă standardizată de comunicare și partajare a datelor**
4. **colaborare în procesul de planificare și coordonare**
5. **lecții identificate transformate în lecții învățate**

b) *În ce măsură legislația actuală a fost adaptată la această situație și unde sunt necesare ajustări?*

1. **revizuirea HG 557/2016**
2. **stabilirea unei structuri responsabile la nivel național**
3. **revizuirea conceptului de mișcări necontrolate**

4. actualizarea și modernizarea platformei naționale românești de reducere a riscului la dezastre și includerea societății civile

- c) Cum au lucrat împreună instituțiile responsabile și care au fost principalele blocaje în coordonarea dintre acestea?*
- 1. registrul național al ONG-urilor**
 - 2. elaborarea de proceduri operaționale specifice**
 - 3. dezvoltarea de scenarii și planuri**
 - 4. formare și exerciții**
- d) Ce soluții pot fi aplicate pentru a îmbunătăți integrarea refugiaților în comunități?*
- 1. nivelul diferit al nevoilor refugiaților în funcție de mediul din care provin**
 - 2. o atenție specială pentru femeile cu copii sau minorii neînsoțiți**
- e) Cum au fost colectate și gestionate datele privind refugiații și ce probleme au fost identificate în acest proces?*
- 1. colectarea datelor nu este un proces continuu**
 - 2. sistemele nu sunt ușor de configurat**
 - 3. reticența refugiaților de a furniza date personale**

7.6 Concluzie

Răspunsul României la criza refugiaților ucraineni a fost **personalizat și eficient pe termen scurt**, dar **a necesitat eforturi operaționale și logistice ridicate**. Experiența acestui proces evidențiază necesitatea unor **reforme structurale** pentru a **optimiza cooperarea dintre autorități și societatea civilă, prevenind astfel blocajele și dublarea eforturilor**. O mai mare **claritate legislativă, o coordonare interinstituțională și la nivel guvernamental** mai eficientă, **mecanisme de integrare** favorabile incluziunii și **digitalizarea** proceselor de gestionare a refugiaților sunt esențiale pentru un răspuns mai rapid, mai coerent și mai durabil la crize viitoare similare.

CAPITOLUL 8 CONCLUZII ȘI EVOLUȚII VIITOARE

8.1 Analiza SWOT a mediului național de protecție civilă

Deoarece toate capitolele precedente, de la **capitolul 1 la capitolul 7, includ secțiuni cuprinzătoare cu recomandări, direcții de acțiune viitoare sau concluzii**, autorul a considerat oportun ca acest ultim capitol, cel care „**rezumă constatările**”, să se bazeze pe o **analiză SWOT** - pentru a susține analiza provocărilor identificate. Fiind, așa cum am menționat mai sus, un capitol axat pe compilarea unei game largi de concluzii parțiale, această analiză SWOT a fost realizată cu o granularitate aproximativă, pentru a **evidenția principalele direcții de acțiune** care trebuie luate în considerare în perioada următoare în ceea ce privește evoluția Protecției Civile din România și implicit a DSU (Tabelul 8.1).

Tabelul 8.1 Protecția Civilă în România - analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
● cadrul de reglementare al SNMSU a fost revizuit continuu în ultimii 20 de ani; ● sistemul decizional: în vigoare, operațional și eficient; ● rolul angajat al entităților care fac parte din SNMSU; ● forță puternică de intervenție în caz de urgență; ● existența unor strategii sectoriale de răspuns pentru: schimbările climatice, Strategia națională de reducere a riscului de dezastre - inclusiv planul său de punere în aplicare, un rol de consolidare a DSU; ● coordonarea centralizată a structurilor de intervenție; ● existența unor structuri specializate de protecție civilă la nivelul MAI/DSU;	● resurse financiare insuficiente pentru a acoperi toate nevoile, în special în viitorul apropiat pentru modernizarea continuă a echipamentelor; ● formarea personalului trebuie îmbunătățită și adaptată la noile tipuri de riscuri - aliniată la „Ghidul carierei” pentru personalul IGSU, precum și la tehnica de formare (axată mai mult pe aspectele practice); ● reforma Facultății de Pompieri și a Școlii de Aplicație pentru Managementul Situațiilor de Urgență; ● infrastructură veche în multe județe, neadaptată la nevoile actuale, în special în zonele rurale (posibilități de finanțare prin Banca Mondială, sau Programul Dezvoltare Durabilă); ● IGSU&IGAv structură logistică în curs de dezvoltare - capacități de transport pentru un număr mare de persoane –

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
● structuri decizionale și mecanisme de coordonare și conducere existente la nivel național; ● menținerea și consolidarea rolului autorității alături de rolul structurii de răspuns; ● sistem de răspuns național, integrat și flexibil; ● alocare rapidă de resurse suplimentare; ● concepții naționale de răspuns pentru pericole majore (cutremure, incendii forestiere, inundații, pandemii, CBRN); ● „Produs național de export” în domeniul cooperării internaționale; ● capacitatea de a răspunde solicitărilor de asistență internațională; ● capacități de răspuns noi și moderne; ● dezvoltarea și punerea în funcțiune a unui sistem național de alertă (RoAlert); ● soluții naționale de pregătire și informare (portal web, aplicații informatice moderne); ● punerea în aplicare a managementului calității prin stabilirea de standarde și proceduri de lucru certificate; ● capacitatea de a atrage și de a pune în aplicare finanțări externe; ● percepția și încrederea publicului în rolul instituției ca autoritate și structură de răspuns în caz de urgență; ● parteneriate cu instituții publice, companii private și ONG-uri relevante; ● aprobarea „Ghidului carierei” pentru personalul IGSU; ● înființarea Școlii de Aplicație pentru Managementul Situațiilor de Urgență.	terestru sau aerian, tabere de refugiați și stocuri de urgență; ● lipsa de instructori cu înaltă calificare și experiență - atât la nivelul Facultății de Pompieri, cât și la nivelul școlilor de formare din subordinea IGSU; ● cadru de reglementare complex și dens, modificat constant în ultimii 20 de ani; ● sistem de urgență puternic dependent de autorități, cu o implicare redusă a comunității și a voluntarilor; ● legături relativ slabe cu mediul academic sau de cercetare; ● dependența majoră de finanțarea din granturi externe și soluții limitate de finanțare bugetară; ● proceduri administrative complexe și birocratice pentru implicarea proactivă a autorităților locale; ● dificultăți în recrutarea și asigurarea de personal calificat – domeniu nemotivant pentru generațiile tinere; ● ierarhia funcțiilor în structurile IGSU este puțin atractivă pentru trecerea de la nivel local la nivel județean sau național; ● necesitatea de a îmbunătăți și diversifica metodele de pregătire și de sensibilizare; ● lipsa unor planuri de continuitate și de recuperare în caz de dezastre pentru instituțiile și serviciile esențiale (cadru de reglementare privind continuitatea guvernării); ● vulnerabilitatea la riscuri noi și emergente, cum ar fi atacurile cibernetice și riscurile tehnologice, inteligența artificială, dar și la cele clasice, cum ar fi afluxul de refugiați; ● politică de resurse umane nedevelopată pe zona de anticipare și previziune.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
☞ cadrul strategic internațional (Cadrul Sendai pentru reducerea riscului de dezastre 2015-2030) - pentru a orienta actualizarea legislației naționale; ☞ strategia națională pentru reducerea riscurilor de dezastre - planul de acțiune stabilește direcții de acțiune specifice; ☞ obiectivele europene în materie de reziliență în fața dezastrelor - pentru a orienta acțiunile viitoare la nivelul UE și la nivel național; ☞ accesarea de fonduri externe nerambursabile - pentru dezvoltarea capacității de răspuns de la nivel național și european; ☞ consultanță și asistență financiară oferită de organisme internaționale cu expertiză în domeniu (de exemplu, Banca Mondială - CAT-DDO); ☞ contribuția la consolidarea și dezvoltarea mecanismelor de cooperare internațională; ☞ consolidarea Platformei naționale pentru reducerea riscurilor de dezastre, cu rol în punerea în aplicare a obiectivelor strategice în domeniul reducerii riscurilor de dezastre; ☞ dezvoltarea continuă a sistemelor de alertă timpurie la nivel local; ☞ modernizarea și extinderea rețelei de subunități de intervenție, cu impact pozitiv asupra nivelului serviciilor și a timpului de răspuns; ☞ cadrul juridic de acoperire a deficitului de personal al IGSU și al structurilor sale (Memorandum probat de Guvernul României); ☞ punerea în aplicare a unui cadru național pentru evaluarea și măsurarea consecințelor (elaborarea unei	● creșterea frecvenței și intensității fenomenelor meteorologice extreme ca urmare a schimbărilor climatice; ● urbanizarea rapidă și necontrolată, care poate duce la creșterea vulnerabilității la dezastrele naturale; ● infrastructură îmbătrânită, insuficient pregătită pentru a face față dezastrelor majore și schimbărilor climatice; ● amenințări hibride care pot afecta capacitatea de reacție în caz de urgență; ● resurse financiare și umane limitate destinate pregătirii și intervenției în caz de dezastre; ● dependența de ajutorul internațional și de asistența tehnică pentru managementul situațiilor de urgență pentru anumite urgențe; ● fragilitatea comunităților ca urmare a lipsei de pregătire a populației pentru situațiile de urgență; ● problemele de sănătate publică și posibilele epidemii care pot urma unui dezastru major; ● abordarea grupurilor vulnerabile (copii, vârstnici, persoane cu handicap) în timpul situațiilor de urgență se află în prezent în stadiile inițiale de dezvoltare - în acest moment nu există o cultură națională în acest sector; ● necesitatea de a actualiza și adapta permanent planurile de urgență și strategiile de răspuns; ● riscul de subminare a încrederii publicului în capacitatea autorităților de a reacționa eficient la situațiile de urgență cauzate de știri false și dezinformare.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
metodologii de evaluare a pagubelor și punerea în aplicare a sistemului ONU - DESINVENTAR); ☛ îmbunătățirea cooperării cu ONG-urile și societatea civilă; ☛ REPowerEU/Planul de redresare și reziliență - îmbunătățirea infrastructurii: consolidarea seismică combinată cu măsuri de eficiență energetică, actualizări ale listei clădirilor cu risc seismic; ☛ creșterea nivelului de pregătire a populației - dezvoltarea de soluții mobile multiple de pregătire (achiziționarea de centre mobile de formare prin programul Băncii Mondiale).	

8.2 Provocări și perspective – direcții de acțiune pentru DSU și Protecția Civilă din România

Analiza SWOT de mai sus sugerează șase „puncte fierbinți” pe care ar trebui să se concentreze acțiunile viitoare. Acestea sunt, practic, **liniile de acțiune** spre care autorul consideră că ar trebui îndreptate eforturile în perioada următoare astfel încât **să se asigure evoluția în continuare a sistemului**, menținând în același timp **statutul României de furnizor de protecție civilă**:

I. actualizarea cadrului legislativ: în prezent, este urgentă armonizarea misiunilor și responsabilităților într-un singur act legislativ, care trebuie să includă termeni de referință clari, stabilirea indicatorilor de risc și crearea unui cadru flexibil cel puțin pe următoarele aspecte:

- ❖ adăpostire
- ❖ evacuare
- ❖ alarmare
- ❖ finanțare
- ❖ consolidarea rolului DSU

II. consolidarea răspunsului integrat în caz de urgență

III. dezvoltarea și punerea în aplicare a planurilor de finanțare pe termen lung (din bugetul național)

IV. participarea activă a întregii societăți

V. consolidarea rolului României în cadrul mecanismelor de cooperare internațională prin menținerea **unei poziții cheie la nivel UE**

VI. România: actor-cheie al RescEU

8.3 Concluzii

Scop: așa cum este precizat încă din partea introductivă, scopul acestei teze este **să contribuie la perfecționarea cunoștințelor generale, oferind sectorului de cercetare și comunității academice o imagine de ansamblu asupra provocărilor și oportunităților la adresa Protecției Civile din România, în perioada 2014-2025, cu accent pe contextul apariției DSU.** Nu în ultimul rând preocuparea de a oferi **o imagine detaliată - un puzzle complet** al Protecției Civile din România, având în vedere existența a numeroase „piese” în jurul nostru - ca de exemplu în cadrul legislativ stufos, pe care nu mulți îl descoperă sau îl înțeleg în profunzime, precum și multiplele acțiuni zilnice, despre care suntem informați prin mass-media sau social media - piese care **nu întotdeauna par conectate între ele** și nu întotdeauna sunt structurate astfel încât să creeze **imaginea fidelă a realității**. Tocmai în acest context și având în vedere **lipsa de lucrări științifice recente în domeniu**, autorul consideră că acest demers este o alegere potrivită.

Obiectiv: Prin această **teză**, autorul a intenționat **să ofere o analiză aprofundată a Protecției Civile din România în ultimii 10 ani.** În această perioadă, sistemul românesc **de protecție civilă** a evoluat substanțial, devenind un **cadru robust** care înglobează **cele mai performante standarde internaționale** în materie de pregătire, răspuns și reziliență la dezastre. Studiile de caz au aprofundat această **introspecție pe mai multe niveluri**, motivând acțiunile întreprinse sau, după caz, justificând concluziile și recomandările prezentate.

În ciuda progreselor înregistrate de România în domeniul protecției civile, teza **identifică provocări** care continuă să împiedice atingerea întregului potențial al sistemului. **Limitările financiare, infrastructura îmbătrânită și complexitatea administrativă** limitează angajamentul proactiv al autorităților locale și întârzie eforturile de modernizare. Aceste probleme evidențiază necesitatea unor mecanisme de finanțare durabile și diversificate, inclusiv creșterea investițiilor naționale, dar și explorarea granturilor externe sau a parteneriatelor

internaționale. În plus, **prioritizarea formării** continue și a **dezvoltării profesionale a** personalului va fi esențială pentru **abordarea riscurilor emergente**, inclusiv a celor asociate cu **schimbările climatice** sau cu **riscurile tehnologice**.

Pe de altă parte, a comprima în câteva paragrafe toate concluziile și recomandările detaliate în cele opt capitole ale acestei teze nu a fost un exercițiu facil. În opinia autorului, toate propunerile merită valorificate. Cu toate acestea, având în vedere aria extinsă acoperită de teză - un adevărat **compendiu al activității DSU și Protecției Civile din România** - autorul a ales să selecteze în această parte a tezei doar pe cele a căror punere în aplicare imediată ar conduce la un efect de domino și astfel în final ar contribui la implementarea unui număr mult mai mare de recomandări.

Valoare adăugată: înainte de a concluziona, este relevant să menționăm că principalul obstacol în dezvoltarea acestei teze a fost **absența datelor din surse oficiale**. Această circumstanță poate sugera că teza este fundamentată pe o bază diluată de dovezi. Este important însă să subliniem faptul că **cercetarea este construită pe: interviuri** (a se vedea răspunsurile la sondaj în capitolul 7), **documente oficiale** (rapoarte instituționale sau preluări legislative așa cum ele se regăsesc în toate capitolele) pe care autorul le-a prelucrat, dintre cele disponibile pe site-urile DSU, IGSU, etc. Un alt element esențial care a contribuit la elaborarea acestei lucrări a fost **experiența personală** a autorului, experiență dobândită încă din anul 1999 printr-o prezență activă în sistemul de protecție civilă atât la nivel național, cât și la nivel internațional. Din perspectiva de practician a autorului, în ciuda limitărilor sale, această combinație de elemente se aliniază perfect cu obiectivele studiului.

În plus, sugestia autorului este că **numărul redus de proiecte de cercetare pe tema protecției civile din România și provocările acesteia** este datorat tocmai acestui **context cu date insuficiente și disparate**. Nu în ultimul rând, puținele publicații referitoare la domeniul protecției civile din România sunt în mare parte rezultatul unor evaluări de tip „**analize de laborator**” și mai puțin al unor analize intrinsece, specifice cu accent tehnic de la nivelul structurilor competente.

Din acest motiv, **valoarea adăugată a acestei lucrări - contribuția personală a autorului** - constă în faptul că, odată colectate, toate aceste informații disparate care au făcut obiectul acestei teze dar mai ales al recomandărilor pentru acțiunile viitoare, vor constitui mai departe **punctul de plecare pentru viitoarele studii**. Odată cu finalizarea acestei teze, **următoarele lucrări de cercetare vor avea cu siguranță o bază de documentare mai extinsă**. Iar acest lucru înseamnă că rezultatele **viitoarelor analize științifice vor fi mai meritorii**, deoarece

acestea vor **asigura cunoștințe din ce în ce mai aprofundate**. La rândul lor, aceste cunoștințe științifice îmbunătățite vor avea ca rezultat final **consolidarea protecției civile** și, prin urmare, **salvarea de vieți și proprietăți**.

DISEMINAREA REZULTATELOR & CERCETĂRI VIITOARE

i) contribuții personale

Procesul de redactare a acestei teze a condus la publicarea a **trei articole originale** (cu factor de impact recunoscut, cum ar fi: ISI, BDI sau US international e: book), precum și un **articol suplimentar** aflat în etapa finală de **revizuire pentru publicare**, după cum urmează:

➤ *publicații:*

1. Marius Dogeanu și Alexandru Ozunu, 2024 - *Fostering Resilience in Romania through European Collaboration: Challenges and Perspectives Specific to the Romanian Department for Emergency Situations as part of the EU Civil Protection Approach*, Environmental Engineering and Management Journal (clasificat ISI), Septembrie 2024 Vol. 23, No. 9, 2005x, <http://doi.org/10.30638/eemj.2024.161>;
2. Marius Dogeanu, Alexandru Ozunu și Cosmin Bunoiu - *Romanian Civil Protection: „National Export Product” – A radiography of civil protection international assistance missions*; Advances in Environmental Sciences - (clasificat BDI) International Journal of the Bioflux Society (AES Bioflux, 2025, Volume 17, Issue 1), <http://www.aes.bioflux.com.ro>;
3. Alexandru Ozunu și Marius Dogeanu - *European disaster risk scenarios of large cities, challenges, and prospects for Romania as part of Southeast Europe approach to Disaster Risk Reduction in large cities*; Megacities and Disaster Management: Challenges and Prospects 21st Century, Bijayanand Misra, Lambert Academic Publishing, e-book: 9786207805907;
4. Marius Dogeanu, Alexandru Ozunu, Daniel Gheorghita, Iordan Gavrilă și Mihai Lupu - Cooperarea cu societatea civilă din perspectiva Protecției Civile Române: un studiu de caz privind gestionarea fluxurilor de refugiați ucraineni; **articol în stadiu de revizuire finală**.

Pe de altă parte, contribuția autorului trebuie înțeleasă și prin prisma participării la **conferințe internaționale** organizate de mediul academic (UBB, IDRiM, SICHEM sau CIMU) sau **conferințe profesionale** organizate la nivelul UE sau ONU. Toate aceste activități au

contribuit la diseminarea cunoștințelor dezvoltate în această teză atât în rândul practicienilor, cât și la nivel academic.

➤ *prezentări la conferințe internaționale:*

1. Marius Dogeanu - Humanitarian Networks and Partnerships Weeks: Optimizing Emergency Preparedness for Effective Anticipatory Action and Response / *How can we better link preparedness with anticipatory action and response efforts?* Geneva Martie 2025;
2. Marius Dogeanu - *Sisteme de reziliență organizațională și comunitară pentru sănătate* - Strategie și managementul situațiilor de urgență în contextul provocărilor sociale, tehnologice, migrației populației; a X-a ediție a Congresului Interdisciplinar de Medicină de Urgență, 4 iulie 2024, Cluj;
3. Marius Dogeanu, Alexandru Ozunu - *Contributions on the use of Virtual Training in improving the Response to Civil Protection contexts*; SICHEM 2024, (SA OP04);
4. Marius Dogeanu - *Misinformation/Disinformation Management in Emergency Response/ Scientific Expertise and Disaster Management Interface: Challenges and Prospects for Better Policy and Practice*; IDRIM Café Talk - Integrated Disaster Risk Management (IDRiM) Society, on-line; noiembrie 2023;
5. Marius Dogeanu & all - „*How to face the unthinkable?*”; Al 7-lea Forum european al protecției civile: „Towards faster, greener and smarter emergency management”, Bruxelles, iunie 2022;
6. Marius Dogeanu - *Strengthening Global Collective Civil Protection Capacity / Regional Approach to Disaster Management Response* - European Union Civil Protection Mechanism; IDRIM Café Talk - Societatea de management integrat al riscului de dezastre (IDRiM), on-line; august 2021.

În plus, începând cu anul 2015, în calitate de director de proiect pentru **exercițiile** cu forțe de răspuns la inundații, incendii de pădure sau riscuri CBRN, în aproape 25 de astfel de circumstanțe (MODEX), autorul a avut ocazia unică de a testa și ajusta conceptele descrise în această teză. Mai mult, poziția de director general al DGPC din cadrul DSU a fost esențială pentru implementarea cu succes a abordărilor prezentate în această teză, care desigur trebuie să fie dezvoltate în continuare.

➤ *activități de teren:*

misiuni reale:

- coordonatorul misiunii de răspuns (110 experți români în căutare și salvare) desfășurată în Turcia pentru eliminarea consecințelor cutremurului de pământ, Hatay, 08 -18 februarie 2023;
- coordonatorul echipei de intervenție desfășurată de către DSU pentru sprijinul refugiaților din Ucraina; 01- 13 martie 2022; Siret, România;
- coordonatorul echipei naționale de răspuns medical în Republica Moldova pe timpul pandemiei Covid'19; 30 aprilie - 15 mai 2020; Republica Moldova;

exerciții cu forțe în teren:

- EU MODEX NEW WAVE POLONIA 2023 - Polonia; 05 - 08 septembrie 2023 – scenariu inundații, cu participarea: Austriei, Belgiei, Croației, Republicii Cehe, Finlandei și Ucrainei;
- EU ROMODEX 2021 - România (Argeș); 17 - 20 noiembrie 2021 – scenariu inundații și CBRN cu participarea: Sloveniei, Moldovei, Portugaliei și României;
- EU ROMODEX 2021 - România (Timiș); 20 - 23 octombrie 2021; scenariu inundații, cu participarea: Sloveniei, Țărilor Baltice, Belgiei, Spaniei, Croației, Republicii Slovace și României;
- EU MODEX PT 2023 - Portugalia; 02 -06 mai 2023; scenariu incendii de pădure, cu participarea: Greciei, Germaniei, Italiei, Portugaliei și Spaniei.

Din această perspectivă, autorul conchide că **obiectivele** descrise în partea introductivă a tezei **au fost atinse cu succes**, rezultând în **contribuții originale** semnificative care **îmbunătățesc înțelegerea conceptelor de protecție civilă și a cadrului instituțional** din România.

ii) lucrări de cercetare viitoare

Teza evidențiază necesitatea unor cercetări suplimentare și oferă oportunități-cheie pentru explorarea ulterioară în domeniul protecției civile, după cum urmează:

- ✓ dezvoltarea activității de cercetare pentru fundamentarea activităților de protecție civilă, precum și **dualitatea „protecție civilă” și „apărare civilă”**;

- ✓ **modelul propus al arhitecturii DSU** - este o invitație pentru cercetătorii din diferite domenii să **analizeze ideea propusă din mai multe unghiuri**;
- ✓ **cercetarea privind dezvoltarea de modele de arhitectură instituțională pentru alte țările interesate**, contribuind în cele din urmă la îmbunătățirea serviciilor de protecție civilă la nivel internațional;
- ✓ **cooperarea cu societatea civilă și modelul folosit de autoritățile române** - trebuie să fie analizate și încadrate în continuare din perspectivă academică;
- ✓ **impactul schimbărilor climatice asupra gestionării situațiilor de urgență** - este nevoie urgentă de conceperea unui model științific al procedurilor de răspuns, precum și de dezvoltarea de noi echipamente adaptate acestui context;
- ✓ **cercetarea privind modul de comunicare cu populația** și măsurile care trebuie luate la nivel individual, cu algoritmi științifici care pot dovedi acțiunile propuse - va completa acțiunea autorității.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- Protocoloalele adiționale la Convențiile de la Geneva, 1977, disponibil la:
<<https://www.icrc.org/en/law-and-policy/geneva-conventions-and-their-commentaries>
[accesat la 2 decembrie 2024]
- Albulescu A.-C., 2023, Explorarea legăturilor dintre evenimentele de inundații și cazurile de infecție cu COVID-19 în România în noua eră a riscurilor multiple. *Hazarde naturale* **117**, 1611-1631.
- Arghius V., Botezan C., Gagiuc A., Samara I., Senzaconi F., Ozunu A., 2011, Normalized economical floods damages in Romania during 2000-2009, *Environmental Engineering and Management Journal* **10**, 17-21.
- Boca G., Ozunu A., Vlad S.N., 2010, Screening of NaTech hazards: Case study of the Tarnavelor plateau, Romania. *Environmental Engineering and Management Journal* **9**, 1329-1333.
- Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind evaluarea mecanismului de protecție civilă al Uniunii - Consolidarea pregătirii UE pentru situații de urgență, (2024).
<https://ec.europa.eu/echo/files/evaluation/2024/com_2024_212_fl_communication_from_commission_to_inst_en_v3_p1_3425414.pdf> [accesat la 9 martie 2024].
- Răspunsul comunității la inundațiile din Europa Centrală, 2002.
<<https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/community-response-to-the-flooding-in-central-europe.html?fromSummary=16and>> [accesat la 14 iunie 2024].
- Crane M.F., Searle B.J., Kangas M., Nwiran Y., 2019, Cum este întărită reziliența prin expunerea la factorii de stres; modelul sistematic de autorefecție al întăririi rezilienței, *Anxiety Stress Coping* 32(1), 1-17.
- De Lauri A., 2018, Humanitarian Diplomacy: O nouă agendă de cercetare. Bergen: Chr. Michelsen Institute (CMI Brief 2018:4)
- DG ECHO, 2024, Evaluation of the EU Civil Protection Mechanism shows need for more integrated crisis management, Direcția Generală pentru Protecția Civilă Europeană și Operațiuni de Ajutor Umanitar (ECHO), Comisia Europeană. <https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/news-stories/news/evaluation-eu-civil-protection-mechanism-shows-need-more-integrated-crisis-management-2024-05-29_en> [accesat la 27 septembrie 2024]
- Dogeanu M., Ozunu A., 2024, Fostering resilience in Romania through European collaboration: challenges and perspectives specific to the Romanian Department for Emergency Situations as part of the EU civil protection approach. *Environmental Engineering and Management Journal* 23(9), 2005-2026.
- Dogeanu M., Ozunu A., Bunoiu C., 2025, Protecția Civilă Română: „Produsul Național de Export” - o radiografie a misiunilor de asistență internațională ale protecției civile; Advances in Environmental Sciences - International Journal of the Bioflux Society (AES Bioflux, 2025, Volume 17, Issue 1), <http://www.aes.bioflux.com.ro>;

- Gheorghiu A.D., Torok Z., Ozunu A., Antonioni G., Cozzani V., 2014, Comparative analysis of technological and NATECH risk for two petroleum product tanks located in seismic area, *Environmental Engineering and Management Journal* **13**, 1887-1892.
- Glencross A., 2022, The EU to the rescue? Evaluarea geopoliticii stocului de medicamente al UE. *European View*. 21(1), 48-55.
- Gromek P., 2023, Modelarea securității naționale prin intermediul mecanismelor internaționale de urgență și reducerea riscurilor de dezastre. Prezentare generală a problemei, În: *Shaping National Security. International Emergency Mechanisms and Disaster Risk Reduction*, Gromek P., Feltynowski M., Wojakowska M. (Eds.), Routledge - Taylor and Francis, New-York, 1-20.
- Orientări privind „certificarea și înregistrarea” capacităților de răspuns în cadrul Rezervei europene de protecție civilă (ECPP)
<<https://erccportal.jrc.ec.europa.eu/DesktopModules/ResponseCapacity/Documents/Certification%20Guidelines%20-%20October%202019.pdf>> [accesat la 24 noiembrie 2024].
- Gürel E., 2017, SWOT analysis: A theoretical review, *Journal of International Social Research* **10**, 994-1006.
- Heo B.-Y., Heo W.-H., 2022, Integrated approach analysis of the effectiveness of disaster prevention projects. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 69, 102732, <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2021.102732>, accesat la 14 iulie 2024.
- Protocolul adițional la Convențiile de la Geneva din 12 august 1949 privind protecția victimelor conflictelor armate internaționale (Protocolul I) (cu anexe, Actul final al Conferinței diplomatice privind reafirmarea și dezvoltarea dreptului internațional umanitar aplicabil în conflictele armate din 10 iunie 1977 și rezoluțiile adoptate la cea de-a patra sesiune). Adoptată la Geneva la 8 iunie 1977. Disponibil la: <<https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201125/volume-1125-i-17512-english.pdf>> [accesat la 7 august 2024].
- Scurtu C., 2022, Organizarea și implementarea sistemului de apărare a Dobrogei în anii 1939-1941, *Gândirea Militară Românească* **2**, 211.
- Cadrul Sendai pentru reducerea riscului de dezastre 2015-2030.
<<https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030> [accesat la 22 octombrie 2024].
- Raport special - Mecanismul de protecție civilă al Uniunii: coordonarea răspunsului la dezastrele din afara UE a fost în general eficace - Curtea de Conturi, România - 2016, <https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_33/SR_DISASTER_RESPONSE_RO.pdf> [accesat la 20 iulie 2024].

ANEXA nr. 1

Asistența internațională oferită de România între 1999 și 2024
*(colectarea și compilarea datelor din surse deschise - pagini web sau social media -
 Guvernul României, Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul pentru Situații
 de Urgență și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)*

Nr. crt.	Țara	Tipul de asistență	Urgență	Anul
1.	Turcia	Echipa căutare și salvare	Cutremur	1999
2.	Turcia	Echipa de căutare și salvare	Cutremur	1999
3.	Maroc	Donații	Cutremur	2004
4.	Bulgaria	Donații (materiale antipoluare)	Poluarea Dunării	2006
5.	Ungaria	Donații (protecție împotriva inundațiilor)	Inundații	2006
6.	Grecia	Combaterea aeriană a incendiilor forestiere	Incendii	2007
7.	Ungaria	Donații - (protecție împotriva inundațiilor)	Inundații Nămol roșu	2010
8.	Moldova	materiale de protecție împotriva inundațiilor și echipe de salvare	Inundații	2010
9.	Libia	Consular - evacuare aeriană	Conflict	2011
10.	Turcia	Donații (cutremur Van)	Cutremur	2011
11.	Bulgaria	Donații - (protecție împotriva inundațiilor)	Inundații	2012
12.	Serbia Bosnia și Herțegovina	Donații & echipe de pompare	Inundații	2014
13.	Slovenia	Generatoare electrice (viscol, gheață)	Condiții meteorologice extreme	2014
14.	Serbia	Donații	Fluxuri de migrație	2015
15.	Africa de Vest	Donații (Ebola)	Criza sănătății	2016

Nr. crt.	Țara	Tipul de asistență	Urgență	Anul
16.	Macedonia	materiale de protecție împotriva inundațiilor	Inundații	2016
17.	Grecia	Combaterea aeriană a incendiilor	Incendii	2018
18.	Albania	USAR & donații	Cutremur	2019
19.	Grecia	Donații	Fluxuri de migrație	2020
20.	Italia	echipa medicală	Covid-19	2020
21.	Italia	Echipament de protecție individuală din rezerva medicală rescEU din România	Covid-19	2020
22.	Republica Moldova	echipa medicală	Covid-19	2020
23.	Spania	Echipament de protecție individuală din rezerva medicală rescEU din România	Covid-19	2020
24.	Macedonia de Nord Muntenegru	Echipament de protecție individuală din rezerva medicală rescEU din România	Covid-19	2020
25.	Lituania	Echipament de protecție individuală din rezerva medicală rescEU din România	Covid-19	2020
26.	Republica Cehă	Ventilatoare din stocul medical RO rescEU	Covid-19	2020
27.	Serbia Muntenegru	Echipament individual de protecție din stocul medical RO rescEU	Covid-19	2020
28.	Macedonia de Nord	Echipamente de protecție individuală din stocul medical rescEU din România	Covid-19	2020
29.	Liban	Donații (explozia din Liban)	Dezastru tehnologic	2020
30.	Croația	Donații (materiale adăpostire)	Cutremur	2020
31.	Republica Moldova	Echipamente de protecție individuală din stocul medical rescEU din România	Covid-19	2021
32.	Slovacia	Echipa medicală	Covid-19	2021
33.	Republica Moldova	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021
34.	Republica Moldova	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021

Nr. crt.	Țara	Tipul de asistență	Urgență	Anul
35.	Macedonia de Nord și Muntenegru	Echipament de protecție individuală din rezerva medicală rescEU din România	Covid-19	2021
36.	Serbia	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021
37.	Republica Moldova	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021
38.	India	Echipament medical în natură	Covid-19	2021
39.	Republica Moldova	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021
40.	Ucraina	Echipament individual de protecție (măști, salopete, mănuși de unică folosință)	Covid-19	2021
41.	Republica Moldova	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021
42.	Ucraina	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021
43.	Republica Moldova	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021
44.	Grecia	Echipe de combatere a incendiilor de pădure cu vehicule	Incendii	2021
45.	Grecia	Echipe de combatere a incendiilor de pădure cu vehicule	Incendii	2021
46.	Tunisia	Echipa medicală Covid 19 & Doze de vaccin	Covid-19	2021
47.	Vietnam	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021
48.	Egipt	Donații - doze de vaccin Covid-19	Covid-19	2021
49.	Republica Moldova	Donații Covid 19 - teste	Covid-19	2021
50.	Ucraina	Donații (adăpostire & energie)	Conflict	2022
51.	Republica Moldova	Donații – criza energetică (combustibil)	Conflict	2022
52.	Ucraina	Donații (alimente și combustibil)	Conflict	2022
53.	Republica Moldova	Transportul refugiaților	Conflict	2022
54.	Republica Moldova	Transportul pacienților răniți	Conflict	2022

Nr. crt.	Țara	Tipul de asistență	Urgență	Anul
55.	Ucraina	stocurile medicale rescEU - EU Logistic HUB	Conflict	2022
56.	Slovenia	Echipe aeriană de stingere a incendiilor	Conflict	2022
57.	Republica Moldova	Donații - articole medicale	Conflict	2022
58.	Franța	Combaterea incendiilor forestiere cu vehicule specializate (GFFF-V)	Incendii	2022
59.	Grecia	Programul pilot de prepoziționare pentru combaterea incendiilor de pădure cu vehicule specializate (GFFF-V)	Incendii	2022
60.	Republica Moldova	Transportul de materiale medicale NATO	Crize de sănătate	2022
61.	Ucraina	rescEU donație de generatoare pentru stocuri de adăpostire	Conflict	2022
62.	Turcia	2 x MUSAR	Cutremur	2023
63.	Siria	Corturi/module de adăpostire din stocul de adăposturi RO-SHELT rescEU găzduit de România	Cutremur	2023
64.	Turcia	Corturi/module de adăpostire din stocul de adăposturi RO-SHELT rescEU găzduit de România	Cutremur	2023
65.	Siria	Donații	Cutremur	2023
66.	Turcia	Echipament logistic din rezerva de adăpost RO-SHELT rescEU găzduită de România	Cutremur	2023
67.	Grecia	Programul pilot de prepoziționare pentru combaterea incendiilor de pădure cu vehicule specializate (GFFF-V)	Incendii	2023
68.	Franța	Programul pilot de prepoziționare pentru combaterea incendiilor de pădure cu vehicule specializate (GFFF-V)	Incendii	2023
69.	Grecia	echipa de intervenție pentru combaterea incendiilor de pădure	Incendii	2023
70.	Grecia	echipa de intervenție pentru combaterea incendiilor de pădure	Incendii	2023
71.	Iordania	Donații pentru refugiații din Gaza	Conflict	2024

Nr. crt.	Țara	Tipul de asistență	Urgență	Anul
72.	Ucraina	Experți - Echipa europeană de protecție civilă	CBRN	2024
73.	Fâșia Gaza	Donații (alimente și materiale) -prin Cipru	Conflict	2024
74.	Fâșia Gaza	Evacuarea persoanelor rănite	Conflict	2024
75.	Republica Liban	Donații - produse alimentare și materiale	Conflict	2024
76.	Chile	Experți în cadrul echipei europene de protecție civilă	Incendii	2024
77.	Franța	Misiune internațională de sprijin pentru răspunsul rapid la incendiile de pădure în cadrul programului pilot de prepoziționare al UCPM	Incendii	2024
78.	Macedonia de Nord	Echipe aeriene de stins incendiile de pădure	Incendii	2024
79.	Albania	Echipe aeriene de stins incendiile de pădure	Incendii	2024
80.	Grecia	Combaterea incendiilor forestiere cu vehicule specializate (GFFF-V)	Incendii	2024
81.	Bosnia și Herțegovina	Donații	Alunecări de teren	2024